

Celje - skladišče

D-Per
65/1977

5000013531,4

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO KOLEKTIVA
RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA VELENJE

LETO XI

PETEK, 7. OKTOBER 1977

ŠTEVILKA 4

Bomo obljubo izpolnili?

Hitro se bliža 29. november, dan republike - prva obletnica sprejetja zakona o združenem delu. Do takrat - smo rekli maja letos - bo samoupravna organiziranost Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje veren odsev tega našega najpomembnejšega družbenega akta, ki smo ga sprejeli po novih ustavah. Bomo obljubo izpolnili? V naših nanovo organiziranih TOZD in enovitih delovnih organizacijah se že konstituirajo delavski sveti. Počasneje pa napreduje konstituiranje delovnih organizacij, ki bodo združevala le več temeljnih organizacij, in s tem seveda tudi konstituiranje sestavljene organizacije REK Velenje. Zakaj? V tej številki Rudarja boste med mnenji precejšnjega števila naših delavcev našli tudi naslednje misli, iz katerih si bo vsakdo lahko izluščil vsaj delni odgovor na to vprašanje!

"Lahko rečem, da so se samoupravne odgovornosti in odnosi začeli razčiščevati ... Čakata pa nas izdelava in sprejemanje številnih važnih samoupravnih aktov ... Posebno glede samoupravnega organiziranja delavcev na področju opravljanja strokovno-tehničnih in administrativnih del je še dosti nerazčiščenih vprašanj ... Delavci vedo, da je ravno zdaj najboljša priložnost, da se otresejo slabe organiziranosti in nepotrebnih stroškov na tem področju ... Treba bo ustrezno reorganizirati tudi družbenopolitične organizacije; sindikat, ZK, mladino - prav tako pa tudi samoupravne delovne skupine. Če tega ne bomo opravili čimprej, bo anarhija ... Nekateri se zelo trudijo pri vsakdanjem delu, v samoupravnih organih in raznih organizacijah. Nekaj pa je tudi takšnih, ki gledajo samo na to, da jim 'šiht' mine s čimmanj napora in znoja ... Najbolj 'vroče' razprave so še pred nami ... Pred nami je v prvi vrsti konkretizacija vsega, kar je zasnovano v samoupravnih sporazumih o združevanju dela delavcev v TOZD ..."

Sicer pa postavljenih rokov za realizacijo nalog iz sprejetega programa za izvajanje določb zakona o združenem delu še ne zamujamo.

Za sklep tega uvodnika, naj omenimo, da so se delavci naših nanovo organiziranih TOZD in enovitih delovnih organizacij že lotili tudi izvedbe ustanovnih oziroma volilnih konferenc svojih osnovnih organizacij sindikata, ZK in mladine. Prvi so bili komunisti v TOZD RLV - Priprave, ki so ustanovno oziroma volilno konferenco svoje osnovne organizacije ZK imeli prejšnjo nedeljo, 2. oktobra. O delu te konference bomo pisali prihodnji teden v Informatorju. (Uredništvo)

Z volitev v RLV 20. septembra

Iz vsebine ● (Strani 2 - 13) Iz razgovorov z našimi delavci med referendumimi v septembru; izide teh referendumov smo objavili v Informatorju št. 36 z dne 14. septembra ● (Strani 14 - 21) Pogovori z našimi delovnimi jubilaranti in upokojenici ● (Strani 21 - 24) Član našega kolektiva Alojz Ribič, borec NOV, o sebi ...

Iz razgovorov z našimi delavci med referendumu v septembru

Anton URANJEK,
Jama Preloge

"V Jami Preloge je zdaj 665 delavcev, glasovalo pa jih bo precej manj, ker imamo velik 'razhod'. Zaradi dopustov - pa tudi bolniških je precej - ni na delu čez 20 odstotkov zaposlenih. Drugače pa referendum dobro poteka. Strelce, njihovih pomočnikov in drugih rudarjev iz prve in nočne izmene, ki gredo prvi v jamo in iz nje, je zdajle, ob pol šestih, že dosti glasovalo. Kot predsednik glasovalnega odbora pričakujem, da kakih posebnih vprašanj o sporazumu in obeh sklepih, ki so predmet referenduma, ne bo, saj smo se dobro pripravili. Prejšnji teden so bili zbori delavcev, sestanki delovnih skupin, in na njih je vsak lahko zvedel, kar je želel. Povem naj še, da tule, poleg nas, glasujejo tudi rudarji iz Stebra 8, po novem Jame Pesje, ki odhajajo na delo in z dela skozi jašek Preloge!

Kako se po mojem na splošno lotevamo uveljavljanja zakona o združenem delu v RLV in celotnem REK Velenje? Sem tudi predsednik delavskega sveta sedanje temeljne organizacije RLV - Jama vzhod in zato lahko rečem, da so se samoupravne odgovornosti in odnosi začeli razčiščevati. Seveda pa je še veliko nedoslednosti. Recimo, materiali za razprave prihajajo nepozno; včasih zadnji dan ali celo zadnje uro pred sestankom - to pa vse prej kot omogoča dobro samoupravno delovanje in odločanje!

Moje zdajšnje delo? Sem eden od štirih delavcev v stalni dežurni službi rudnika, ki smo jo po nalogu republiške rudarske inšpekcije ustanovili v začetku letošnjega leta."

Valter ŠVARC,
Jama Preloge

"Vemo, jasno nam je, o čem glasujemo; vsaj meni. Na

zadnjih sestankih delovnih skupin smo obravnavali sporazum o združevanju našega dela v TOZD Jama Preloge, o organiziranju delovne organizacije RLV in sestavljene organizacije REK Velenje pa smo govorili že na prvih, junijskih sestankih. Rekel bi: ljudje so precej zainteresirani za novo organizacijo ...

Kje delam? Kopač pri vzdrževanju sem, na VZHODU; prvopisani. Z delom sem zaenkrat zadovoljen. V redu nam gre od rok. Ljudi nam trenutno ne primanjkuje. Z dostavo materiala nimamo težav. Le temperatura in jamski pritiski so tam, kjer zdaj delamo, precej veliki. To je na koti - 47, pri urejevanju zmečkanega vpadnika, skozi katerega bomo spravljali v severno krilo ZAHODA novo kompleksno odkopno podporje Dowty, ki smo ga dobili iz Anglije. Od tega podporja veliko pričakujemo, saj je nosilnost ene njegove sekcije čez 300 ton.

Kje živim? Pod Šoštanj spadam. Poročen sem, dva otroka imam. V svoji hiši smo, ki pa se bo zaradi širjenja rudnika pogreznila, tako da bi lahko rekel: 'Sam sebi jamo kopljem.' A kaj si morem pomagati; premog potrebujemo vsi, rudar sem, že petnajst let v velenjski jami, in od svojega poklica živim. Bo pa v naši jami iz meseca v mesec težje delo; vedno bolj globoko bomo, z globino pa se povečujejo pritiski in vročina."

Štefan MAJHEN,
Jama Pesje

"Nadomestujem predsednika glasovalnega odbora. V imeniku imamo 655 delavcev. Do desetih dopoldne jih je glasovalo 297. Pred glasovanjem je marsikomu treba kaj razložiti, čeprav smo zbere o zadevah, za katere gre na tem referendumu, imeli. Te dni smo začeli tudi s pripravami na volitve v samoupravne organe TOZD Jama Pesje, delovne organizacije RLV in SOZD REK Velenje. Prepričani smo, da bomo v Jami Pesje program za uveljavljanje določb zakona o združenem delu uspešno uresničili. Seveda pa je pred nami še veliko dela. Čakata nas izdelava in sprejemanje številnih važnih samoupravnih sporazumov; o pridobivanju dohodka, razporejanju skupnega prihodka pa čistega dohodka itd. Pravočasno bo treba izdelati in sprejeti tudi statute - TOZD, delovnih skupnosti, delovnih organizacij in SOZD REK Velenje. Vse je na kupu ...

Moje delovno mesto? Sem nadzornik pripravnik. Delam v jami in lahko rečem, da pri nas proizvodnja v redu poteka. Le precej dopustov in bolniških jo moti."

Štefan SOBOČAN,
Jama Pesje

"Kopač sem, pri podkopu na čelu D, etaža na koti 155. Naše čelo je mehanizirano. Na njem je podporje 'salzgitter'. Za povzem imamo stroj. Plan v glavnem izpolnjujemo. Ljudi pa nam zaradi dopustov malo primanjkuje.

Če smo se pripravili na ta referendum? Sestajali smo se, tudi razpravljali, a veliko pripomb k posameznim predlogom nismo zbrali. Tudi k predlogu samoupravnega sporazuma, ki ga naj danes sprejememo ali ne, je le malokdo kaj pripomnil.

Še o sebi in svoji družini naj bi kaj povedal? Stanujem v Velenju, žena dela v RŠC - to bo dosti, ker se mi mu- di domov!"

Ivan JELEN,
Jama Škale

"Od 304 vpisanih delavcev v imeniku jih je do pol osmih glasovalo že 41 odstotkov. Pred glasovanjem nobenemu ni bilo treba veliko kaj razlagati, saj smo poskrbeli za dobro predhodno informiranost. In sicer na predpisanih zbiorih delavcev, se pravi, sestankih delovnih skupin, z oddajami razglasne postaje na našem jašku (oddaje dobimo v magnetofonskih kasetah z Jaška Preloge), z objavo gradiv na oglasnih deskah, nekaj pa je vsak lahko prebral tudi v Informatorju! Po drugi strani pa sta nova samoupravna organiziranost in bolj- ša ureditev medsebojnih odnosov v združenem delu, ki sta cilj današnjega referenduma, v velikem interesu naših delavcev.

Če kaj ovira potek referenduma? Dopusti; zaradi njih bo udeležba slabša. A zdaj dopusti malo že ponehavajo; najhujše je bilo v juliju. Skupni 'razhod' pa imamo ponekod še vedno okrog 20 odstotkov.

Če sem predsednik glasovalnega odbora? Ne, član in zdajle, ko je predsednik odsoten, njegov namestnik. Drugače pa sem nadzornik pripravnik."

Slavko SKALE,
Jama Škale

"Kopač na 'Polici' sem, na čelu C. Mislim, da dobro delamo, saj smo pri planu vedno v 'plusu'; tudi zdaj, ko smo še sredi sezone dopustov. Zaradi dopustov in bolniških nas je zadnje čase na našem čelu okrog 9, moralo pa bi nas biti 12 do 13!

Če že dolgo delam v jami? Vsega skupaj 7 let, od tega pa 4 leta na čelih, in to v jami Škale 2 leti.

Če spadam še med 'mlade'? Še, a tega skoraj ne vem. Po mojih izkušnjah je naša osnovna organizacija ZSMS le na papirju. Niti tega ne vem, kdo je njen predsednik. Če vem vsaj, kdo je predsednik organizacije ZSMS REK Velenje? Tudi ne; kaže, da vse bolj spi!

Sporazum in sklepe, zaradi katerih je danes referendum, pa poznam. Prebral sem jih na oglasni deski in se strinjam z njimi. In tudi na sestankih naše delovne skupine so nekaj govorili o njih, a od sestankov delovnih skupin v jami ni veliko koristi. Zakaj? Večidel so med malico; se pravi, opravljeni mimogrede, na hitro ..."

Ob teh Skaletovih besedah so se vmešali v razgovor drugi rudarji! Bilo je ob pol dveh popoldne, mogoče nekaj čez. Jamska čakalnica na Jašku Škale se je polnila. Rudarji popoldanske izmene, ki so se pripravili za spust v jamo, so sedali na klopi. Vmes so vrveli rudarji iz dopoldanske izmene, ki so črni prihajali iz jame ali pa že čisti in preoblečeni za domov glasovat. Smeh, klici, pomenki, cigaretni dim, ropot težkih korakov, škripanje delovne opreme rudarjev, oster vonj po premogu, znoju, sveže opranih delovnih oblekah, tleh v čakalnici in kdove še čem so se zivali v eno ter dajali občutek, da lahko vsak pove vse, kar mu leži na srcu.

"Sestanek med malico v jami," je rekel mlad rudar z bližnje klopi, "se velikokrat razdrobi na zaporedne sestanke z dvema, tremi delavci delovne skupine, sestankov z vsemi delavci v skupini naenkrat pa skoraj ni. To pa zato, ker v jami - posebno na čelih - ne more cela skupina naenkrat prenehati z delom in oditi ma licat. Zunaj, v pisarnah in delavnicah, je drugače; tam ni nujno, da delo 'teče', medtem ko v jami mora že zaradi jame." Nekdo odzadaj pa je pridal: "In niti takih sestankov odgovorni ne izpeljejo dosledno. Marsikoga kar izpustijo ali pa jim zmanjka časa in volje, da bi vse delavce v skupini v redu seznanili z vsem, kar bi morali posredovati. Pa tudi takih vodstvenih delavcev je še nekaj, ki vidijo samo 'kolm' in ne znajo go-

voriti kaj drugega kot: 'Dajmo, dajmo!'

Temu je sledila vrsta pripomb rudarjev v bližini; med njimi tudi takele: "Res je, kar je povedal ... Običajno nam samo prečitajo tisto, kar dobijo; da bi znali z navadnimi besedami kaj razložiti, pa ne ... Včasih si tudi sami niso na jasnem, za kaj gre ... Kadar gre za tako važne stvari kot na današnjem referendumu, bi bilo treba prej sklicati masovni sestanek posamezne ali več TOZD skupaj. Prostor je - tudi mi smo pomagali postaviti Rdečo halo ... Včasih so sestanke vodili tudi vodje obratov in drugi 'vodilni', zdaj pa tega ni več ... Sestanki delovnih skupin so po eni strani v redu, po drugi pa smo preveč razdrobljeni in preveč ima vedno isti človek pri vsem glavno besedo ..."

Da bi med to kritiko zvedeli še za njihovo mnenje o naših glasilih, smo precej glasno omenili, češ, nekaj pa vendar lahko vsak prebere tudi v naših glasilih. In zvedeli smo! Mlad delavec s šestletnim jamskim stažem, zaposlen pri jamskem transportu, je dejal: "Nekaj že zvemo tudi iz glasil, a ne dovolj. V njih bi bilo treba več pisati o tem, kako je v resnici pri nas samoupravljanje. Glejte! Družino imam. Stanovanje že nekaj časa potrebujem. In SDS, v katero spadam, je že ob predzadnji 'rundi' delitve stanovanj odločila: 'Stanovanje dobiš!' Pa mislite, da sem ga? Figo. Dobil ga je nekdo drug, in to zato, ker je več veljala beseda enega, vodstvenega delavca kot pa odločitev SDS. Takó je, vidite, z našim samoupravljanjem; ko gre za glavne stvari, ki jih potrebuje delavec, je precej brez moči. Kljub temu pa v samoupravljanje zaupam in zato sem tudi glasoval ZA sprejetje sporazuma in obeh sklepov, zaradi katerih je danes referendum."

Za njim je povzel besedo mlad rudar 'čelak', z osemletnim jamskim stažem, poročen, z dvema malima otrokoma. Rekel je:

"Strinjam se s kolegom; o takih stvareh bi bilo treba v naših glasilih več pisati. Pa kratic se izogibajte, saj mnogi komaj razvozlamo, kaj pomeni kaka kratica, na primer SG, DPG, DSSS, PGM, STR, EGS, OZD, RPP in tako naprej. In tudi s stanovanjem imam podoben problem kot kolega. Štirje se stiskamo v garsonjeri, a družinskega stanovanja ne dobim in ne dobim! Vidim pa, da nekateri, ki so šele včeraj - da tako rečem - prišli, takoj pridejo do njega, ker imajo zveze. Recimo, novi velenjski 'fuzbalerji' - zanje so se takoj našla nova stanovanja; za enega nas, ki se že nekaj let ubijamo v jami, pa se ne najdejo. 'Malo bo treba počakati!' poslušamo kar naprej ... Tudi to se mi zdi zlagano človekoljubje, da smo v Gorici dvoje stanovanj namenili za otroški vrtec. Če imamo otroke res radi, potem glejmo, da se ne bodo s starši stiskali v zasilnih stanovanjih ali garsonjerah!"

In še marsikaj drugega smo slišali ob tej priložnosti v jamski čakalnici na Jašku Škale. Nekaj rudarjev se je pritoževalo tudi čez delo svojih delavskih svetov, češ da so navadni odbori, delegati v njih pa odborniki, ki odločajo po svoje, ne da bi delavce kaj vprašali; tisto, kar takó sklènejo, pa da postavljajo pred njih kot zakon ...

Vlado GRABNER,
Jamska mehanizacija (Škale)

"Skupaj z nami, delavci jamske mehanizacije v jami Škale, glasujejo tudi delavci jamske mehanizacije v jami Pesje oziroma Stebru 8. Referendum poteka dobro. Od vseh vpisanih delavcev v našem imeniku jih je dopoldne glasovalo že okrog 70 odstotkov. To je kar dobro, če pomislim, da imamo okrog 11 odstotkov 'razhoda'. Na referendumu pa smo se tudi skrbno pripravili. Tule sem predsednik glasovalnega odbora, drugače pa vodja ene od SDS jamske mehanizacije v jami Škale, zato vem! V SDS smo se podrobno pogovorili o vsem, kar je danes predmet glasovanja; še posebej natančno pa o samoupravnem sporazumu o združevanju našega dela v TOZD Jamska mehanizacija. Do sedaj smo namreč delavci jamske mehanizacije RLV spadali v več TOZD, v bodoče pa bomo vsi spadali v TOZD Jamska mehanizacija in zato nam ni bilo vseeno, kakšen bo naš ekonomski in samoupravni položaj v tej skupni TOZD."

Janko MRAVLJAK,
Jamska mehanizacija (Škale)

"Delam v črpališču vode pod jamo Škale, že trinajsto leto. Posebnih težav z vodo zdaj v naši jami ni. S svojim delom sem zadovoljen. Nisem na prepihu in vročini. Vse, kar je treba, lahko sproti opravi, nujna pa je stalna pazljivost in prisotnost na delovnem mestu; črpališče lahko zapustim le ob koncu delovne izmene, ko delo in odgovornost predam drugemu. Zaradi tega pa je zame problem udeležba na sestankih delovne skupine, v katero spadam, in s tem tudi obveščeno. Moj tretjinski, izmenski nadzornik me z najnujnejšim resda seznanja, toda možnosti za odločanje v skupini nimam. A zaradi tega se ne počutim preveč prikrajšana; mislim si: samo eden tako nič ne more, odločilna je večina, da se stvari prav razrešijo. In ko potem prek tretjinskega zvem, kakšno je mišljenje večine, se ravnam po tem."

V jami pa nisem edini, ki se ne more udeleževati sestankov delovnih skupin; takih delavcev je najbrž kar

precej.

Koliko vode približno načrpamo v našem črpališču v eni delovni izmeni? Pitne in umazane skupaj okrog 5 kubičnih metrov; samo pitne, ki gre potem v komunalni vodo vod, pa okrog 3 kubične metre."

Jože SOVIČ,
Jamski transport

"Od 200 delavcev nove temeljne organizacije Jamski transport, kolikor bi jih naj glasovalo na Jašku Preloge (preostalih 96 delavcev ima referendum na Jašku Škale), jih je že do dvajset čez pet glasovalo 35. Glede na to kot predsednik glasovalnega odbora za ta del delavcev nove TOZD Jamski transport pričakujem zadovoljiv izid referenduma, čeprav je 'razhod' zaradi dopustov in drugih vzrokov še precejšen, saj znaša okrog 15 odstotkov. Kako se obnašajo delavci med glasovanjem? Kaže, da dobro vedo, o čem glasujejo. To je tudi razumljivo, saj smo se na zborih oziroma sestankih delovnih skupin na referendum dobro pripravili.

Če smo se že lotili priprav na volitve v samoupravne organe, ki bodo 20. septembra? Evidentiranje možnih kandidatov za delegate se je že začelo, dalje pa še nismo prišli.

Kje drugače delam? Pri kontroli klasičnega jeklenega podporja; že 14 let. Sicer pa sem pri jeklenem podporju že 20 let, v RLV pa vsega skupaj 25 let.

Če imamo kakšne posebne težave pri jeklenem podporju? Izgube so velike, kot so bile vedno, zaenkrat pa so največje v Stebru 8!"

Jože ŠKOFLEK,
Jamski transport

"Na skrbi imam lovilne naprave za jamske vozičke; zdaj, ko sem invalid, prej pa sem bil pri jeklenem podporju. To je lažje delo, a kljub temu včasih težko, ker invalidi večkrat bolehamo; mala sprememba vremena,

temperature pa preprih v jami - in že se komaj držiš na nogah. Upam, da bo v novi organizaciji več možnosti in posluha tudi za upoštevanje teh naših težav. Zato me kar precej zanima vse, kar je zadnje čase na dnevnih redih sestankov naših delovnih skupin. Tudi o stvareh, o katerih danes glasujemo, sem se dobro pozanimal in na sestankih dobil vsa zaželeno pojasnila."

Peter JAKLIČ,
Priprave

"Če jih je pri nas že dosti glasovalo? Dva sta že, čeprav je ura šele pol pet! Kdo? Midva - jaz, predsednik odbora, in Bašič, Miloš, član odbora! Veste, pri nas se bo najbolj začelo proti šestim; takrat bo najbolj živo! Upam, da bo udeležba dobra. Tudi precej odsotnih zaradi bolezni bo verjetno prišlo, ker smo jih obvestili prek sodelavcev. Če smo se na referendum v redu pripravili? Kolikor se je le dalo; zbere smo imeli, sporazum o združevanju v TOZD delavci poznajo, prav tako tudi oba sklepa.

Kje drugače delam? Poslovodja priprav sem."

Alojz ŠTRAUS,
Priprave

"Vem, o čem glasujem. V sporazumu o združevanju v TOZD in obeh sklepih mi je vse jasno. Kar smo želeli, smo na sestankih delovne skupine lahko dopolnili. Prepričan sem, da bomo po novem lahko boljše delali in gospodarili. Zdaj smo v RLV z delom marsikje v zaostanku, tudi pri proizvodnji. Vem tudi, da bomo zaradi tega morali delati v več sobotah, kot smo planirali. Rečeno je bilo, da v prvi tretjini; popoldne in ponoči pa v sobotah nekateri tako ne bi prišli na delo. Z delovno disciplino posameznikov res ni vse v redu; tudi druge delovne dni - kar meni nič tebi nič bi ostajali doma, posebno del novincev! Dopusti? V jami je še precej neizkoriščenih; recimo, jaz imam še 26 dni dopusta, drugi, s katerimi se pogovarjam, pa ga tudi imajo še dosti. Delam v tesarski skupini; v severnem

krilu ZAHODA smo zdaj. Bom pa kmalu izpregel; nimam več veliko do upokojitve. Volitve 20. septembra? Nanje se že pripravljamo; možne kandidate za delegate smo že predvideli."

Valter GOLOB,
Jamske gradnje

"Prvi naši delavci so glasovali ob 4.20, ob šestih pa jih je glasovalo že okrog 30 od vseh 136, kolikor je vpisanih v imeniku. Predsednik glasovalnega odbora sem in vidim, da kar dobro vedo, o čem glasujejo; tistim, ki so bili med zbori delavcev odsotni od dela, pa pred glasovanjem člani glasovalnega odbora razložimo, za kaj gre. Tamle imamo tudi nekaj izvodov samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD Jamske gradnje, da ga pred glasovanjem vsak lahko še enkrat pregleda, če hoče. Je pa problem s čisto nanovo sprejetimi delavci; njim je treba vse podrobno razložiti. Ta problem je v RLV stalen, saj imamo vedno veliko fluktuacijo in zato tudi vedno dosti novincev.

Sicer pa na sestankih delovnih skupin ni bilo večjih pripomb k predlogom aktov, zaradi katerih je danes referendum. Iz tega bi torej lahko sklepali, da so se ti predlogi skladali z interesi delavcev.

Če je naše mesto glasovanja uredila mladina? Ne, kar mi, starejši, popoldne; mladi se v jami utrudijo in so potem po delu potrebni počitka.

Volitve 20. septembra? Ta teden imamo v načrtu kandidacijsko konferenco, ki jo bomo izvedli na sestankih sindikalnih skupin, evidentiranje možnih kandidatov za delegate pa smo opravili že pred dnevi.

Moje delo v TOZD Jamske gradnje? Odkar sem jamski delovni invalid, sem neke vrste dekle za vse pri administrativnih delih za organe upravljanja in organe družbenopolitičnih organizacij TOZD."

Vinko PETEK,
Jamske gradnje

"Akti, zaradi katerih je danes referendum v celem

RLV, so le za redke rudniške delavce nekaj novega, saj smo o njih govorili ne samo na zadnjih, ampak že na junijskih zborih delavcev. Na področju skupnega prihodka in dohodka TOZD pa smo odnose v glavnem začrtali že prej. Torej gre danes le za sklep naših dosedanjih razprav in odločitev o organiziranju TOZD, delovne organizacije RLV in SOZD REK Velenje v skladu s programom, ki ga je maja sprejel delavski svet REK Velenje. Za vse, ki delamo v Jamskih gradnjah - izjema so morda le nekateri novinci - pa uresničevanje tega programa tako ne prinaša velikih novosti, saj v naši TOZD že dalj časa delamo in poslujemo domala tako, kot terja zakon o združenem delu; to je, samostojno in s čistimi računi.

Kako izpolnjujemo svoj letni delovni načrt? Kot poslovodja v jami lahko rečem, da mu sledimo tako količinsko kakor vrednostno, le da smo v preteklem obdobju leta opravili manj investicijskih in več drugih del za potrebe proizvodnje premoga, kot je bilo prvotno predvideno. Recimo, v južnem krilu ZAHODA moramo zdaj čimprej končati permanizacijo prog pod svežo krovino. To pa je vse prej kot lahka naloga, saj so montan-geološke razmere tod izredno slabe in bodo terjale več dela tudi v podaljšanem delovnem času."

Jože LIPNIK,
Klasirnica

"Do pol osmih je pri nas glasovalo že 180 delavcev; nočna izmena in del prve - vseh pa imamo v imeniku 320. Predsednik glasovalnega odbora sem, in ko opazujem potek glasovanja, vidim, da naši delavci dobro vedo, o čem glasujejo. Torej so predhodni sestanki delovnih skupin bili uspešni. Pravzaprav pa reorganizacija, ki jo uresničujemo v RLV in celotnem REK Velenje, za Klasirnico situacije veliko ne spreminja; že do sedaj smo precej dobro delali in poslovali kot TOZD."

Podobno je o izpolnjevanju začrtanih nalog na področju izvajanja določb zakona o združenem delu v Klasirnici menil tudi Milan KORES, vzdrževalec tehtnic v Klasirnici, ki je prav takrat prišel glasovat; le da je to mnenje dopolnil še s tole mislijo: "Kakor je zastavljena, pa bo ta reorganizacija seveda lahko izboljšala položaj Klasirnice, saj bomo po novem delavci sorodnih dejavnosti v REK Velenje bolj povezani."

Franc DRUKS,
Klasirnica

"Moje delo v Klasirnici je urejanje tehnične dokumentacije ter priprava materialov za organe upravljanja in družbenopolitičnih organizacij TOZD. Glede na to precej dobro poznam potek uresničevanja programa za izvajanje določb zakona o združenem delu v REK Velenje in po svojih izkušnjah lahko rečem, da se v Klasirnici in celotnem RLV tega programa držimo. Res pa je, da nas do konca leta v okviru tega programa čaka še ogromno dela. Posebno glede samoupravnega organiziranja delavcev na področju opravljanja strokovno-tehničnih in administrativnih del je še dosti nerazčiščenih vprašanj. Delavci v proizvodnji pričakujejo in zahtevajo takšno organiziranost na tem področju - bodisi v okviru posameznih novih TOZD in delovnih organizacij kakor tudi v okviru sestavljene organizacije REK Velenje - ki bo odpravila dosedanje dupliranje teh del. To pa zato, ker se je delavec zaradi dupliranja teh del zgubljal pri opravljanju svojih delovnih nalog in samoupravnem odločanju. Torej gre za racionalizacijo, izboljšavo in ekonomski prihranek, na tem področju v skladu z ustavo in zakonom o združenem delu.

Delavci od te zahteve ne bodo odstopili, saj vedo, da je ravno zdaj najboljša priložnost, da se odresejo slabe organiziranosti in nepotrebnih stroškov na tem področju. Zato pa so pri sprejemanju končnih odločitev v tej zvezi tudi zelo previdni. Zavedajo se namreč, da bodo razne delovne skupnosti, ki bodo delovale znotraj delovnih organizacij in SOZD REK Velenje, nekaj časa takšne, za kakršne se bodo odločili."

Franc DEBERŠEK,
Zunanja dejavnost

"Les merim na žagi Škale, tule pa sem predsednik glasovalnega odbora. Referendum se je začel dobro; do osmih je glasovala že polovica od vseh 120 delavcev, kolikor nas zdaj v TOZD Zunanji obrati spada v izglasovano TOZD Zunanja dejavnost, ki se bo združila v delovno organizacijo RLV.

Za kaj gre, delavci vejo. Na zborih smo se dodobra pomenili o vsem. Vsak upa, da bo združitev v delovno organizacijo RLV za nas boljša. Tudi na volitve v samoupravne organe 20. septembra smo se že precej pripravili."

Ob teh Debrškovi besedah se je oglasil Franc BUJAN, predsednik sindikata TOZD Zunanji obrati, ki je prišel pogledat, kako poteka referendum; dejal je: "Je pa še kup drugega dela ob uresničevanju sprejetega programa za izvajanje določb zakona o združenem delu. Treba bo ustrezno reorganizirati družbenopolitične organizacije; sindikat, ZK, mladino - prav tako pa tudi samoupravne delovne skupine; v ESO, na primer, so samoupravne delovne skupine že reorganizirali. Če tega ne bomo opravili čimprej, bo anarhija."

Karlo VERDNIK,
predvidena delovna skupnost
v RLV - "Zračenje"

"Zdajle sem predsednik glasovalnega odbora za referendumsko enoto predvidenih delovnih skupnosti v RLV "Zračenje", "Kopalnica" in "Skupne službe", drugače pa sem poslovodja odvodnjavanja v jami. V naši enoti se delavci izrekajo le o sprejetju sklepa o organiziranju delovne organizacije RLV in sklepa o organiziranju sestavljene organizacije REK Velenje. Glasovanje poteka dobro; do pol šestih je glasovalo že okrog 15 odstotkov od vseh 363 vpisanih delavcev v imeniku. Priprave na referendum smo izvedli po programu. Ljudje vedo, za kaj gre."

Martin ŠUŠTERŠIČ,
predvidena delovna skupnost
v RLV - "Skupne službe"

"Moje delo je zdaj že nekaj časa snemanje in normiranje delovnih učinkov pri vseh delih od vhoda v jamo do zadnjega kota jame, prej pa sem bil 15 let vodja čela; nazadnje OMKT in OKP.

Kaj mislim o našem programu uresničevanja zakona o združenem delu in nalogah v njem? Nimamo kaj premišljovati - to je načrt za veliko prelomnico, ki ga moramo izpeljati dosledno! Če se bomo tega programa zares držali, bomo prišli na čistejše račune pri svojih samoupravnih pravicah in nalogah; lažje in bolj podrobno bomo lahko pregledovali, kako gospodarimo in delamo z družbeno imovino in katere pravice nam zares gredo kot samoupravljalcem. Zdaj še marsikaj ni v redu. Nekateri se zelo trudijo pri vsakdanjem delu, v samoupravnih organih in raznih organizacijah. Nekaj pa je tudi takšnih, ki gledajo samo na to, da jim 'šiht' mine s šimmanj znoja in napora; res pa je, da so med temi po večini tisti delavci, ki nimajo posebnih delovnih zadolžitvev, odgovornosti in prave besede pri odločanju; pa tudi ne prave strokovne ali splošne izobrazbe. Torej bo treba več storiti tudi za to, da se bodo za take delavce delovne razmere popravile, saj samo z besedami pri njih ne bomo veliko dosegli. To vem iz svojih izkušenj; sem sem takim delavcem kaj rekel, se mi je kdo še gor postavil."

Anton RIBARIČ, predsednik komisije za izvedbo vseh referendumov v okviru programa za izvajanje določb zakona o združenem delu v RLV

"Če naj ocenim do sedaj opravljeno delo pri uresničevanju programa za izvajanje določb zakona o združenem delu v RLV, potem ga ne morem oceniti drugače kot - z odlično! Ob tem pa je treba takoj poudariti: pred nami je še veliko dela, kajti naša družba je tako dinamična, da nam dnevno nalaga dopolnjevanje in izpopolnjevanje samoupravno dogovorjenega programa nalog na tem področju, in to zopet po samoupravni poti - z odločanjem vseh, ki so udeleženi pri ustvarjanju in delitvi dohodka!

O tem referendumu pa tole!

Skrajni čas je bil, da se delavci svobodno in samostojno odločijo za tiste oblike združevanja dela in sredstev, od katerih pričakujejo največje rezultate. S tem pa ne mislim pobijati dosežkov v dosedanjih oblikah združevanja. Reči hočem le: razvoj gre naprej - in tudi to, kar je novega na vidiku, bo nenehno treba izboljševati. Pri tem pa bo brez dvoma treba najbolj paziti, da bomo dosledno upoštevali vsa načela, ki smo si jih postavili za trajna, če že ne stalna; z drugimi besedami: treba bo paziti, da ne bomo ubirali ovinkov okrog določil zakona o združenem delu. To velja za delo in gospodarjenje v vseh temeljnih in delovnih organizacijah, ki jih ustanovljamo v REK Velenje; tudi za naše temeljne organizacije in delovno organizacijo RLV - prav tako pa seveda za delo in gospodarjenje bodoče sestavljene delovne organizacije REK Velenje kot celote.

Če bomo to vedno imeli v mislih in dejanjih, bo naš kos kruha - da tako rečem - vedno debelejši in tudi bel!"

Silva RAVNJAK,
TEŠ - Strokovne službe

"Likvidatorka v komerciali sem, zraven pa še blagajničarka naše sindikalne organizacije. Če imamo kaj denarja v sindikalni blagajni? Prav veliko ne, nekaj pa ga je.

Z delom in sodelavci sem zadovoljna. Moški v elektrarni so pozorni do nas žensk; ne samo 8. marca. Tudi doma je vse v redu! Poročena sem. Mož dela v 'Gorenju'. Dva otroka imava. Živimo v Šoštanju. Z otroškimi varstvom nimam težav; sploh se mi zdi, da v Šoštanju otroško varstvo ni tak problem kot v Velenju.

Kako sem glasovala? Kako pa bi drugače kot ZA! Mislim, ZA organiziranje delovne organizacije TEŠ, ker mi - iz administracije - ne pridemo v poštev pri glasovanju o sprejetju sporazumov o združevanju dela v TOZD. O organiziranju SOZD REK Velenje pa smo vsi v TEŠ glasovali že ob koncu junija, in to velika večina ZA organiziranje.

Najbrž pa bi bilo boljše, da vam ne bi povedala, kako sem glasovala, saj je glasovanje tajno, a ne?

Priprave na današnji referendum? Rečem lahko, da so bile izčrpne. Začrtal jih je naš delavski svet, izvedli pa smo jih na zborih delavcev, to je, na sestankih delovnih skupin, ki jih pri nas navadno opravimo tako, da več delovnih skupin združimo. In še to je treba povedati: v okviru priprav je naša splošna služba izdala dve številki posebnih obvestil, ki smo jih dobili vsi delavci v elektrarni!

Na sestankih skupin je bilo precej živo. Najbolj 'vroče' razprave pa so seveda še pred nami; na primer razprave o tem, kako se bodo organizirale skupne službe v naši in drugih delovnih organizacijah ter sestavljeni organizaciji REK Velenje. Prav tako vroče razprave pričakujemo tudi pred sprejetjem samoupravnih sporazumov s področja urejanja dohodkovnih odnosov. Kolikor slišim druge naše delavce, pa bi lahko rekla, da delavci v elektrarni upamo, da se bodo tudi ta vprašanja dala rešiti v zadovoljstvo večine. To pa je največ vredno. Z dosedanjo ureditvijo odnosov delavci v elektrarni namreč nismo bili preveč zadovoljni; mogoče včasih tudi zato, ker tega nismo želeli, kaj vem!

Če smo doslej kaj sodelovali z 'rekovskimi' skupnimi službami? Z nekaterimi smo, vsaj mi v komerciali.

Prihodnje volitve v naše samoupravne organe? Zaenkrat se nanje še ne pripravljamo, v zvezi z njimi pa bi rekla, da je žensk v samoupravnih organih in organih družbenopolitičnih organizacij premalo."

Edo KAJBA,
TEŠ - Pogon I. in II. faze
ter transport premoaga

"Delavci izglasovanih temeljnih organizacij v elektrarni Šoštanj si želimo, da bi organizirani po novem imeli več materialnih in samoupravnih pravic. Zato je razumljivo, da smo na zborih delavcev pred tem referendumom veliko razpravljali, saj smo se morali odločiti za vsebino sklepa o organiziranju svoje delovne organizacije in vsebino samoupravnih sporazumov o združevanju dela delavcev v temeljnih organizacijah. V vsaki TOZD smo seveda bili še posebej pozorni do tega, kaj bo napisano v samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v TOZD, saj je v tem aktu poleg drugega zapisano, kako bomo delali in gospodarili z družbenimi sredstvi v svoji TOZD, pridobivali in razporejali dohodek, skrbeli za razvoj svoje TOZD, določali osebne dohodke in skupno porabo, urejali pravice iz delovnih razmerij in uresničevali samoupravljanje.

Rekel bi, da smo se o vseh teh vprašanjih dobro pogovorili, saj so zbori potekali tako, da je vsak lahko sodeloval s svojim mnenjem in dobil vsa zelena pojasnila.

Kje delam in živim? Pomočnik kotelskega strojnika I. faze sem, že 4 leta. Z delom v elektrarni Šoštanj sem zelo zadovoljen; veliko bolj, kot sem bil v delovni organizaciji, iz katere sem prišel v TEŠ. Živim pa pri starših, v Šoštanju, svojo hišo imamo; po rodu smo Ptujčani.

Moje delo v organizacijah? Ker sem rojen '54. leta, sem še član ZSMS in rad sodelujem z drugimi člani osnovne organizacije ZSMS v elektrarni; njen predsednik je Alojz Špegel. Naša osnovna organizacija ZSMS je še kar aktivna; nazadnje smo imeli največ dela z obiski mladih iz drugih elektrarn. Tudi z nekaterimi drugimi osnovnimi organizacijami v REK Velenje zadovoljivo sodelujemo, predvsem pri športu. Večkrat pride k nam tudi Srečko Zamuda, predsednik organizacije ZSMS v REK Velenje. Pohvaliti je treba tudi vodstvene delavce v TEŠ, saj nam zelo radi pomagajo in nikoli ne manjkajo na naših sejah. Za člane ZSMS, ki spadamo med pogonske delavce, pa je velik problem prosti čas, saj delamo tri tedne v treh izmenah tudi vse sobote in nedelje, potem pa smo en teden doma, zaradi tega pa se sploh ne moremo sestati vsi naenkrat."

Albin REDNAK,
TEŠ - Pogon III. faze
in priprava vode

"Delavci v elektrarni upamo, da bomo z izpolnitvijo programa za izvajanje določb zakona o združenem delu v TEŠ in REK Velenje dosegli položaj, ki nam bo olajšal samoupravno odločanje na vseh področjih združenega dela. Če se ozrem nazaj - na petdeseta leta, ko se je samoupravljanje začelo - pa moram reči, da so se možnosti delavca za odločanje o pogojih in rezultatih njegovega in skupnega dela že zelo izboljšale; seveda pa mlajši delavci nimajo osebnih izkušenj, da bi lahko primerjali sedanji položaj delavca z nekdanjim. Dokaz tega napredka sta tudi način in vsebina priprav, ki smo jih pri nas izvedli pred tem referendumom, saj se v takšnem obsegu in na tako demokratičen način še nikoli prej nismo dogovarjali za važne odločitve.

Na drugi strani pa so se bistveno izboljšale tudi možnosti za kontrolo izvajanja odločitev delavcev. S tem mislim na samoupravno delavsko kontrolo, ki jo zdaj delavci lahko izvajajo tudi prek neposredno izvoljenega posebnega organa. Mimogrede naj omenim, da sem predsednik sedanje komisije delavske kontrole REK Velenje in da je ta komisija svoje obstajanje že nekajkrat potrdila, pa čeprav še ni mogla delovati tako, kot bi morala.

Še o svojem delu v TE Šoštanj naj vam nekaj povem, ste rekli!

Moje zdajšnje delovno mesto je izmenovodja bloka nove - IV. faze, pri TEŠ pa delam že od izgradnje njene I. faze; prej pa sem delal v bivši velenjski termoelektrarni. Vmes sem dve leti bil tudi v jami, pri mehanizaciji. Energetiko v naši dolini torej poznam od vrha do tal; proizvodnjo električne energije pa še posebej: začel sem pri kurjenju kotlov, bil potem ključavničar z izpitom za preglede kotlov, zatem pa zapovrstjo izmenovodja blokov vseh nanovo zgrajenih faz; od prve do zdaj četrte.

Pri kateri fazi je bilo najhuje? Pri prvi, ker je večina pogonskega osebja bila še brez praktičnih izkušenj! In pri tretji fazi, ker je tako velika proizvodna enota bila nekaj novega za nas in na splošno! Pri tej, četrti fazi izgradnje naše elektrarne, ki je obenem tudi zadnja, pa upamo, da težav ne bo. Vsaj zdaj tako kaže; naprave so med preizkusi brezhibno delovale, avtomatizacija je pri tej fazi najsodobnejša - to pa pomeni, da so možnosti osebnih napak pri vodenju njene obratovanja zmanjšane na minimum. Tudi strokovni kader za to fazo je že dodobra usposobljen, le da ga za vsa delovna mesta še nimamo dovolj; nekaj tudi zato, ker se strokovnjaki neradi odločijo za zaposlitev, pri kateri je treba izmenično delati tudi prek sobot in

nedelj, kar pa je za pogonske delavce obvezno. Glejte, v dvajsetih letih, kolikor znaša moj delovni staž pogonskega delavca v TEŠ, sem za novo leto bil le trikrat prost, vendar to se mi pri pravicah nikjer ni posebej poznalo. Dobil sem običajne dodatke in nič več!"

Mihael DREV,
TEŠ - Vzdrževanje

"V TEŠ delam sedmo leto. Zdaj delam pri gradbenem vzdrževanju, prej pa sem delal v investicijskem skladišču in tudi pri pogonu. Po poklicu sem izučeni tesar. S svojim sedanjim delom sem zadovoljen, pa čeprav se mi zdi, da delavci pri gradbenem vzdrževanju nimamo takih osebnih dohodkov, kot si jih zaslužimo. Koliko dobim mesečno? Okrog 470 starih tisočakov, če ne štejemo zraven posebnih dodatkov. To ni veliko, če pomislim, da se je treba pri našem delu včasih splaziti tudi v kotel ali filtre.

Če upam, da se bo naš položaj zdaj izboljšal tudi s tega vidika? Seveda, prepričan sem; že zato, ker bomo po novem vsi delavci v TEŠ, ki delamo pri vzdrževanju, združeni v eno TOZD! Delovno smo sicer tudi zdaj bili povezani, vendar ne tudi pri dohodku. Pa tudi zato, ker so odnosi tako zastavljeni, da bomo v novi organizaciji o vsem bolj obveščeni in bomo tako lahko tudi bolj vplivali na svoj položaj.

Priprave na ta referendum? Bilo jih je dosti in takšne, kot so bile, so me zadovoljile; jaz vem, o čem sem glasoval, za vse pa ni rečeno, da vedo, saj se nekateri zelo malo zanimajo za takšne stvari, in to mladi in stari delavci.

Ob tem naj povem, da smo delavci pri vzdrževanju imeli pred referendumom tudi masovni sestanek; mislim reči, skupni sestanek delavcev vseh treh vzdrževanj v TEŠ - strojnega, elektro in gradbenega vzdrževanja.

Če vem, kako poteka uresničevanje programa za izvajanje določb zakona o združenem delu v drugih delih REK Velenje? Toliko, kolikor zvem iz Informatorja, več pa ne, pa čeprav se bi rad seznanil še s kakšno razpravo v zvezi z zastavljanjem medsebojnih dohodkovnih in drugih odnosov posameznih TOZD in delovnih organizacij, ki jih ustanovljamo. To pa je želja tudi marsikateriga drugega delavca v elektrarni."

Franc KRAJNC, predsednik
komisije za izvedbo vseh
referendumov v okviru
programa za izvajanje
določb zakona o
združenem delu v TEŠ

"Kot delavec v TEŠ spadam v izglasovano TOZD "Pogon III. faze in priprava vode", moje delovno mesto pa je izmenovodja bloka IV. faze. Na tem delovnem mestu sva zdaj že dva, vsega skupaj pa bi nas moralo biti pet - nekaj starih in nekaj nanovo usposobljenih izmenovodij blokov, in sicer zaradi rezerve in pomlajevanja kadra za to delovno mesto.

Če se bo pogon IV. faze organiziral kot posebna TOZD? Zaenkrat to vprašanje še ni razčiščeno, saj bo pri pogonu IV. faze delalo le okrog 50 delavcev, poleg tega pa se bi naj pogonski delavci te faze in III. faze med seboj zamenjevali, in to zaradi potrebe po kompletiranju pogonskih moštvev v času dopustov in drugih odsotnosti od dela.

Moj vtis o poteku današnjega referenduma? Čeprav glasovanje še ni pri kraju, lahko rečem, da referendum poteka tako, kot smo pričakovali člani komisije in odborov za izvedbo referenduma, to je - dobro! Smo pa poskrbeli tudi za temeljite priprave na ta referendum, in to predvsem v prvi fazi uresničevanja programa za izvajanje določb zakona o združenem delu - na naših zbiorih delavcev za organiziranje SOZD REK Velenje in zatem na zbiorih za organiziranje TOZD. Ko smo se dogovarjali za izvedbo teh kakor tudi zadnjih zbiorov, smo si postavili za osnovno načelo: noben naš delavec se med razpravo in sprejemanjem odločitev ne sme počutiti zapostavljen, omalovaževan - vsakemu je treba dati besedo in zaželena pojasnila! Trditi si upam, da smo se tega tudi držali in si iskreno želim, da bi reorganizacija, ki smo si jo s tem programom zadali, zares zaživela vsaj do konca leta, ko bo - kakor upam - uspešno za nami tudi poskusno obratovanje IV. faze naše elektrarne.

Prav gotovo pa je zdaj, v prvi polovici septembra, še precej dela pred nami, in to v prvi vrsti konkretizacija vsega, kar je zasnovano v samoupravnih sporazumih o združevanju dela delavcev v TOZD, za sprejetje katerih se danes izrekamo. Čisto praktičen primer: pogonski delavci v TEŠ smo bili mnenja, da je glede na zahtevnost našega dela naš položaj v teh sporazumih postavljen prenizko, če tega ne bodo popravili drugi samoupravni splošni akti.

Zaradi česa je delo nas, ki delamo pri pogonih blokov, še posebno zahtevno? Zaradi odgovornosti oziroma psihičnega bremena, ki nam ga nalaga zavest, da je od naše delovne pazljivosti, strokovnosti in prizadevnosti v zelo veliki meri odvisno, kako bo obratovala cela TE Šoštanj.

Kje živim? V Šoštanju, poročen sem, 3 otroke imam, že velike; drugače pa sem Družmirčan, boljše rečeno: bil sem, saj Družmirja kmalu več ne bo."

Dominik POTOČNIK,
PLASTIKA - Kovinski
izdelki in galanterija

"V enotah bodoče delovne organizacije PLASTIKA - zdaj najbrž že lahko tako rečem - smo referendum pravkar končali. Samo izide glasovanja moramo še ugotoviti. Čez dobre pol ure, ob treh, bomo to verjetno že opravili!

Kako je glasovanje potekalo? Vsi delavci v PLASTIKI smo glasovali na enem, temle mestu in tudi odbor za spremljanje glasovanja smo postavili en sam; v njem smo, kot vidite, trije, jaz pa mu predsedujem. Udeležba pri glasovanju je bila dobra. Natančno je še nismo ugotovili, računam pa, da je glasovalo več kot 85 odstotkov od vseh 134 upravičencev do glasovanja; delavci, ki bodo delali v delovni skupnosti skupnih služb naše delovne organizacije, so seveda prišli v poštev le pri glasovanju o sprejetju sklepa o organiziranju DO PLASTIKA in sklepa o organiziranju SOZD REK Velenje.

Priprave! Na glasovanje smo se pripravili, kot je bilo treba! V avgustu smo imeli vrsto sestankov naših samoupravnih organov, organov družbenopolitičnih organizacij in zborov delavcev, na katerih smo se odločili, kakšna naj bo vsebina samoupravnih sporazumov o zdrževanju dela delavcev v TOZD (v TOZD "Plastični izdelki" ter TOZD "Kovinski izdelki in galanterija") in sklepa o organiziranju delovne organizacije PLASTIKA, hkrati pa smo pregledali predlog sklepa o organiziranju SOZD REK Velenje. Zborom delavcev pa je sledila še objava teh aktov na naših oglasnih deskah.

Kakšne so bile razprave na zborih? Veliko pripomb ni bilo; delavci so se v glavnem strinjali z vsebino predlogov aktov, o sprejetju katerih smo danes glasovali. Omeniti bi morebiti kazalo le to, da je nekaj delavcev menilo, češ, kaj kar naprej nekaj spreminjate - saj smo zdaj v redu organizirani! Vendar po mojem mišljenju ti delavci načrtanega razvoja naših dohodkovnih odnosov in samoupravne organiziranosti ne bodo spremenili; in to ne samo zaradi tega, ker so med nami maloštevilni, ampak tudi zato, ker bodo prej ko slej uvideli, da ga je treba podpreti.

Moje delovno mesto? Delam v obratu za izdelavo pribora, ki je potreben za pakiranje z našimi plastičnimi trakovi; torej v TOZD "Kovinski izdelki in galanterija" - in sicer na delovnem mestu izmenovodje.

Katero delo je zdaj najbolj aktualno za naše kovinarje

in monterje? Izdelava druge serije desetih avtomatov za pakiranje z našimi trakovi, ker bomo nekaj avtomatov iz te serije - poleg drugih naših izdelkov - razstavili na jesenskem velesejmu v Zagrebu!"

Konrad LAMOT,
PLASTIKA - Kovinski
izdelki in galanterija

"Po poklicu sem ključavničar. Delam v obratu za prototipe, montažo in servis - na delovnem mestu skupinovodje, montaže avtomatov. Naš obrat spada v izglasovano TOZD "Kovinski izdelki in galanterija"; enako kot obrat za izdelavo pribora. Potočnik vam je gotovo povedal, da kovinarji in monterji iz teh dveh obratov te dni hitimo z izdelavo avtomatov za pakiranje, ki jih bomo poslali na jesenski velesejem v Zagrebu.

Tehnična oznaka naših avtomatov za pakiranje je 3 R ELEKTRONIK. Z njimi je veliko dela - cel naš obrat in del obrata za izdelavo pribora morata sodelovati, za elektroniko pa imamo še kooperanta; privatnika, iz Slovenjega Gradca. En tak, napol zgrajen avtomat je pred mano. Pri njem bom delal še popoldne; te dni bo pač treba delati tudi nadurno, da bo delo pravočasno končano.

Kako sem glasoval? ZA, ker vem, da je načrtani samoupravni razvoj v skladu z našim tehničnim razvojem. Mislim, da je tudi večina drugih naših delavcev glasovala enako. Za kaj je šlo, je lahko vsakdo vedel, saj smo za to imeli več kot dovolj možnosti; priprav je bilo toliko, da smo zaradi njih včasih skoraj pozabili na proizvodnjo.

Če je na sestankih naših delovnih skupin pred referendumom bilo dosti pripomb? Ne, le starejši delavci so postavili pogoj: "ZA organiziranje delovne organizacije PLASTIKA bomo glasovali le pod pogojem, da se bo ta vključila v sestavljeno organizacijo REK Velenje." Ta zahteva naših starejših delavcev je razumljiva, saj je med njimi veliko nekdanjih rudarjev, ki so se navezali na RLV in bi se zato v popolnoma samostojni delovni organizaciji počutili izgubljeni; da ne rečem prikrajšani za del minulega dela.

Če imamo v naših obratih kakšne posebne težave? Nismo brez njih; recimo delovna disciplina - nekaj mlajših delavcev, posebno pri izdelavi orodja, je lahkomišelnih; odhajali bi radi z delovnega mesta, kakor bi se jim zljubilo. To pa seveda ne gre: kličemo jih na odgovornost pred komisijo za izrekanje ukrepov zaradi kršitev delovnih obveznosti in jim izrečemo kazni. Potem pa je joj: vsak se izgovarja! Eni: 'Ta in ta je tudi brez dovoljenja zapustil delovno mesto, a mu nobeden ni

nič rekel!' Drugi spet: 'Onemu ste dovolili, da zapusti delovno mesto zaradi privatnih opravkov, meni pa ne.' Itd. Še do nedavnega pa so bile pogoste tudi kršitve prepovedi kajenja v obratu za izdelavo plastičnih izdelkov in skladišču, vendar zdaj teh kršitev skoraj ni več.

Zaradi teh in drugih disciplinskih prekrškov so nekateri morali tudi oditi od nas.

Da, z delovno disciplino pri nas še zdaleč ne moremo biti zadovoljni!

Precej nepravilnosti pa je tudi pri delu naših delegatov samoupravne interesne skupnosti, saj se z nami, delavci, skoraj nič ne posvetujejo o zadevah, ki jih obravnavajo na sejah znotraj REK Velenje in na sejah organov samoupravnih interesnih skupnosti v občini ter republiki; poleg tega pa nas skoraj nič ne seznanjajo tudi z rezultati sej, ki se jih udeležijo."

Slavko MRAVLJAK,
Elektrofiltrski elementi

"Na tem referendumu se odločamo o sprejetju treh, za nas izredno pomembnih samoupravnih aktov: sklepa o organiziranju enovite delovne organizacije "Elektrofiltrski elementi" (EFE), samoupravnega sporazuma o združevanju našega dela v delovno organizacijo EFE ter sklepa o organiziranju sestavljene organizacije REK Velenje.

Kot predsednik komisije za izvedbo referendumov upam, da bomo zmogli vse obveze, ki izhajajo iz teh aktov, in tako zagotovili nadaljnje rentabilno izkoriščanje elektrofiltrskega pepela, ki pride kot stranski produkt iz termoelektrarne Šoštanj.

Ni dolgo, ko so nekateri naši dejavnosti - proizvodnji zidakov in prašnatih gradbenih materialov - šteli dneve; elektrofiltrski pepel, ki je naša osnovna surovina, pa obsodili na odlaganje v ugreznine na področju našega rudnika. Vendar to je bilo preuranjeno. Našo dejavnost smo s pomočjo celotnega REK Velenje in iskanjem notranjih rezerv rešili propada; izboljšale pa so se tudi možnosti za prodajo naših izdelkov.

Danes imamo skladišče naših izdelkov prazno. Zidaki gredo sproti v prodajo, enako tudi prašnati gradbeni materiali in prečiščen elektrofiltrski pepel. Naši izdelki so zopet postali iskani; naročila prihajajo od vsepovsod. In tudi dolgovi, ki smo si jih nakopali v mesecih krize po preselitvi naše tovarne na novo lokacijo, so se začeli zmanjševati, saj od januarja letošnjega leta naprej delamo in poslujemo rentabilno.

Seveda pa za oddih še ni časa; kolesje ponovnega uspe-

ha moramo okrepiti; zlasti na področju raziskav in širjenja našega proizvodnega programa!"

Silvo PEŠAK,
direktor TISKA

"Ko se na tem referendumu delavci združenih bivših tiskarn Doma kulture in REK Velenje odločamo ZA ali PROTI sprejetju sklepa o organiziranju delovne organizacije TISK, samoupravnega sporazuma o združevanju našega dela v delovno organizacijo TISK ter sklepa o organiziranju sestavljene organizacije REK Velenje - se odločamo tudi ZA ali PROTI izbiri zanesljive poti za izpolnitev naše največje potrebe: potrebe po izgradnji novih prostorov za našo dejavnost!

Z ozirom na to je več kot verjetno, da bo rezultat tega našega referendumu 100-odstotni ZA!

V REK Velenje smo namreč že storili prve korake za izgradnjo novih proizvodnih prostorov za našo dejavnost. Recimo, odobrena je že lokacija za izgradnjo hale, ki bi jo potrebovali, in sicer nasproti velenjske železniške postaje ob Toplovodu Velenje.

Za halo z okolico je rezerviranih 3 000 kvadratnih metrov zemljišča, samo za halo pa 1 260 kvadratnih metrov. V hali bi bilo 720 metrov proizvodne površine, preostalo površino pa bi namenili za garderobe, pripravo dela in drugo.

Poleg tega je že pripravljen tudi predlog programa financiranja izgradnje novih prostorov za našo dejavnost. Predvideno je, da bi izgradnja omenjene hale veljala 1 milijardo 110 milijonov starih dinarjev, ki bi jih naj zbrali iz naslednjih virov:

a) lastni poslovni sklad	150 starih milijonov,
b) združena sredstva TOZD REK Velenje	330 starih milijonov,
c) krediti TOZD REK Velenje	330 starih milijonov,
d) krediti Ljubljanske banke	300 starih milijonov.

V predlogu financiranja je predvideno tudi, da bi z izgradnjo hale naj pričeli 1. decembra letos in jo končali 1. maja prihodnje leto. Ob tem pa še, da bi naj naš skupni letni prihodek v letu 1978 znašal že 2 milijardi 300 milijonov starih dinarjev, medtem ko smo v prvem polletju letošnjega leta dosegli le okrog 880 milijonov starih dinarjev skupnega prihodka (od tega sami - brez bivše tiskarne Doma kulture - 580 milijonov).

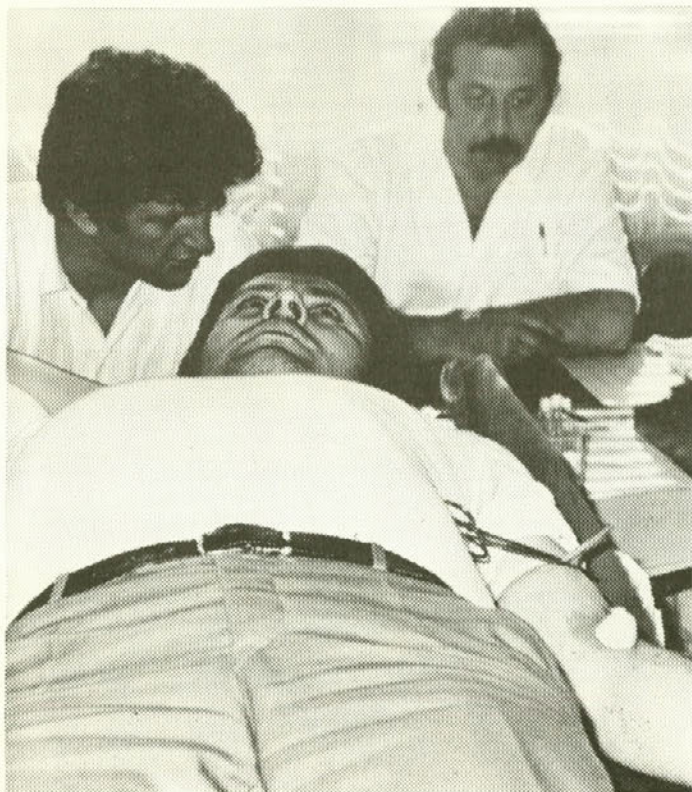
Če pomislimo na to perspektivo in obenem na dejstvo, da svojo dejavnost zdaj opravljamo deloma v Integralovih prostorih; deloma pa v stanovanjskem bloku na Foitovi 10 - kjer imamo na razpolago le 280 kvadratnih

metrov delovne površine in zaradi stanovalcev stroji lahko obratujejo le v prvi izmeni - potem gotovo drži, kar sem povedal v začetku."

Uredništvo in L. Ojsteršek

OPRAVIČILO

Andrej ROZMAN, predsednik delovne skupnosti naše TOZD TISK do 31. 8. 1977, je v Rudarju št. 3 z dne 1. 7. 1977, na strani 5 - v prvem odstavku članka "Tiskarni sta se združili" - med drugim zapisal, češ da je novinar Našega časa Boris ZAKOŠEK v Našem času št.

Za prvo letošnjo krvodajalsko akcijo v REK Velenje, ki je bila 19. in 20. maja na Jašku Preloge, se je prijavilo 745 naših delavcev in drugih občanov

7 z dne 18. 2. 1977, na strani 4 - v objavljenem intervjuju z ing. Janezom Navodnikom, direktorjem delovne organizacije Integral Velenje - dokazal, da sploh ne pozna razmer in hotenj delavcev v grafični dejavnosti občine Velenje; oziroma da je bil ta intervju popolna dezinformacija.

Napadeni Boris ZAKOŠEK je na te besede Andreja ROZMANA seveda reagiral; 27. 7. 1977 je v uredništvu naših glasil oddal oster odgovor Andreju ROZMANU in terjal, da ga objavimo v tej številki Rudarja. Vendar na zadnji, 3. redni seji uredniškega odbora glasil, ki je bila 29. 9. 1977, je prišlo do soočenja med Borisom ZAKOŠKOM in Andrejem ROZMANOM, ki se je končalo s pristankom Borisa ZAKOŠKA, da se njegov odgovor ne objavi, če se mu Andrej ROZMAN opraviči za izrečene besede. Slednji je - potem ko je menil: "Pa naj

bo, da ne bo nesmiselne besedne vojne!" - to tudi storil!

Uredništvo

Nagrajeni reševalci tretjejulijske križanke

Nagrade so dobili:

- Hedvika RAMŠAK; Gaberke 101, 63 325 Šoštanj (1. nagrada - knjiga v vrednosti 250 dinarjev);
- Ludvik KUKOVEC; Migojnice, 63 302 Griže (2. nagrada - knjiga v vrednosti 150 dinarjev);
- Slavka ZAJC; Gaberke 101, 63 325 Šoštanj (3. nagrada - knjiga v vrednosti 100 dinarjev).

Nagrajenim reševalcem čestitamo; vsem drugim reševalcem pa želimo več sreče pri reševanju križank, ki jih bomo še objavili v našem glasilu.

Rešitev križanke!

VODORAVNO - Tretji julij; skok čez kožo; sla; vlak; il; INA; Rovte; tein; štruca; C.V.; dac; oluja; prede-li; anas; Šverin; agnat; bager; dolina; notr.; panonizem; Janez; Ives; Erinije; Ita Rina; J.K.; kes; Šoštanj; Aaron; Be; Sc; opal; RKB; rja; APA; Ast; LRS; D.T.; ZTA; K.E.; šš; rudnik; Šaleška; Argoni; ost; D.E.; odval; GM; vaja; sarkofag; ale; UAMA; arhangel; Ferdek; Llano; Er; ime; ar; jiu jitsu; uniranost; In, Se; atm; Karavanke.

Uredniški odbor

Zelo uspešna tudi druga letošnja krvodajalska akcija v REK Velenje

V Informatorju številka 36 smo vas obvestili, da bo druga letošnja krvodajalska akcija v REK Velenje 21. septembra v upravni zgradbi Stebra 8. Zda je ta akcija za nami. Tudi ta je bila zelo uspešna, saj se je zanjo prijavilo kar 333 krvodajalcev, od katerih jih je bilo odklonjenih le 10.

Iz REK Velenje se je za akcijo prijavilo:

(RLV-JV) - 16 krvodajalcev; (RLV-JZ) - 19; (RLV-MT) - 34; (RLV-PRP) - 4; (RLV-JG) - 7; (RLV-JŠ) - 34; (RLV-St.8) - 51; (RLV-KL) - 3; (RLV-STR) - 9; ESO - 48; ZO - 18; PZS - 24; AP - 3; DPG - 1; DSSS - 3.

Število prijavitelcev od drugod:

(RŠC-TOZD RPP) - 27; (RŠC-TOZD EKO) - 7; rudarski upokojenci in drugi občani - 25.

Za prvo in drugo letošnje krvodajalsko akcijo v REK Velenje pa se je prijavilo skupno 1 078 krvodajalcev. To pa je odziv, ki je vreden pozornosti in pohvale.

R. Misja

Pogovori z našimi delovnimi jubilaranti in upokojenci

Ana CHROMY:
30 let dela pri nas

Ana Chromy je glavna čistilka na Jašku Škale, delavka dosedanje TOZD Zunanji obrati. Pri velenjskem rudniku dela že od leta 1947.

Rodila se je leta 1926 v Kreki pri Tuzli, kjer so takrat živeli njeni starši, Slovenci; v delavski družini. Njen oče je bil rudar. Za družino s štirimi otroki je sam služil kruh.

"Nič lepega vam ne morem povedati o sebi," mi je za uvod v pripoved o svojem življenju pojasnila Ana. "Od svoje mladosti nisem imela ničesar. Samo delo je bilo in zopet delo. Toda treba je bilo potrpeti, če smo hoteli živeti. In trdega življenja smo bili vajeni! Imeli smo malo; a dosti tudi pričakovali nismo."

V šolo je hodila v Kreki. Ko jo je končala, je šla služiti. Potem je prišla vojna. Leta 1942 je okupator njihovo družino izgnal in odpeljal v eno od koncentracijskih taborišč v Nemčiji, od tod pa pozneje v eno od taborišč na Poljskem. Domov so se vrnili šele po končani vojni. Tokrat se je njihova družina vrnila zares domov, v Velenje, kjer je bil doma Anin oče. Ta je, ker je bil že slaboten, hotel živeti v rodnem kraju. Tako je tudi Ana prišla v Slovenijo in tod začela delati.

"Najprej sem bila kurirka za tedanje občino Pesje. Potem so to občino razformirali. Novembra 1947 sem začela delati pri velenjskem rudniku. Moje prvo delovno mesto je bilo v separaciji. Nalagala sem vagone; pa tudi za vsako drugo delo je bilo treba prijeti. Takrat je delalo na rudniku okrog 80 žensk. Delale smo tako kot moški; včasih še bolj."

Tista leta, ko se je v Prelogah gradil novi jašek - in je tudi sicer bilo v Velenju nemalo udarniškega dela - je bila Ana trikrat udarnica. Da bi se prepričal o tem, mi je pokazala svojo udarniško izkaznico. Nato je še dodala: "Po vojni je bilo težko. Vsega je primanjkovalo, najbolj pa hrane. Stanovali smo v tesnih stanovanjih. Živelimo skromno, čeprav smo trdo delali. Jaz sem hodila na delo in z dela peš. Po službi pa sem se, čeprav utrujena, udeleževala udarniškega dela.

To ne pripovedujem zato, da bi se hvalila; še manj, da bi tarnala, saj rada delam. Vendar pa me boli, ko danes gledam, kako ljudje v Velenju uničujejo, kar smo zgradili s skupnimi močmi."

Ana je delala v rudniški separaciji sedem let. Dela ni prekinila niti takrat, ko se ji je leta 1949 rodila hčerka, pet let zatem pa še sin. Le po sinovem rojstvu, leta 1954, je začela delati kot čistilka.

"Čistilka sem bila vsepovsod v RLV. Tudi v samskih domovih sem čistila. Zdaj pa sem že 11 let na Jašku Škale. Vodim skupino, v kateri je sedem čistilk. Naše delo je čiščenje pisarn. Lahko rečem, da posebnih težav pri delu ni; le v času dopustov je malo težje, ker pride več dela na eno delavko.

Rada hodim na delo. Sodelavke se med seboj razumemo. Pa tudi enolično ni preveč; vse - od smeha do jete - se primeri med delom."

Zatem sva kramljala še o tem in onem. Na primer o tem, kako ji je oče že v rani mladosti pripovedoval o delu v rudniku. Pa o tem, da se ji zato ni bilo težko privaditi na delo v separaciji našega rudnika. Ana se je spomnila tudi takratnega načina dela ter pohvalila tedanji splošni razvoj in napredek rudnika in Velenja, obenem pa se je kritično ozrla na današnji dan.

"Dobro živimo, nekateri še preveč dobro. Vendar je v naši družbi vse preveč delomrznežev; take iz dna duše črtim. Pa tudi slabo organizacijo dela je marsikje opaziti. Najbolj me boli, da velik del mladine ne najde prave poti; da ne zna ničesar prav ceniti. To se najbolj kaže tudi v slabem odnosu do pridobitev v našem mestu."

Na koncu je moja sogovornica dejala: "Osebnostno sem čisto zadovoljna. Imam svoj kruh, stanovanje, udobnost ... Zato mi 30 let dela v tem našem kolektivu pomeni še toliko več. Delala bom še štiri leta, potem pa me čaka upokojitev. Ko bom doma, bom najbrž pogrešala 'šiht', vendar pa si počitka že tudi želim." (S. Saje)

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

KARLA VEITHAUSERJA,

kvalificiranega ključavničarja,
skupinovodje v jamski mehanizaciji RLV,

se iskreno zahvaljujemo njegovim sodelavcem in delavcem ESO za vse, s čimer so nam pomagali prestati najhujše trenutke.

Žena Slavka, hčerka Dragica in sin Vojko

Bernard SKRLOVNIK:
25 let dela pri nas

Bernard Skrlavnik je visoko kvalificirani strelec, dela pa na delovnem mestu glavnega strelca v jamskem skla dišču razstreliva, dosedanja TOZD RLV - Storitve. Pri velenjskem rudniku se je zaposlil leta 1952.

Prvič sem ga videl na srečanju jubilarov njegove TOZD ob letošnjem 3. juliju. Majhen, vendar močan mož z rdečimi lici je ves nasmejan sprejemal čestitke sodelavcev. Takrat sva se zmenila za pogovor, drugič pa sva se srečala pri njem doma, v Ravnah pri Šoštanju.

"Rojen sem bil v Plešivcu leta 1929," je Bernard začel o svoji mladosti. "Tudi v šolo sem hodil v Plešivcu. Ob začetku vojne smo živeli na manjši kmetiji na Graški gori. K hiši so hodili partizani. Zato so nam Nemci leta 1944 hišo požgali, mene pa odpeljali s seboj, vendar ne daleč: v Završah pri Šentrupertu sem jim ušel."

Večini takratne generacije so mladost zagrenili vojni dogodki, pomanjkanje in pehanje za kruhom.

Po vojni se je Bernard zaposlil. Najprej nikjer ni dobil dela; našel ga je šele leta 1946, in sicer v tovarni usnja Šoštanj. Leta 1952 pa je od tod prišel v RLV.

"Tako sem začel delati v jami, na odkopu; mislim, da v 4. etaži. Prvi dan se me je loteval malo čuden občutek, saj je bilo delo na čelu zame nekaj povsem novega. Pa sem se dela in vsega drugega kar kmalu privadil. Sprva sem bil vozač in učni kopač, leta 1957 pa sem opravil izpit za kvalificiranega kopača. Potem so me dali za prvopisanega na čelu; več kot dve leti pa sem bil tudi vodja čela."

Leta 1962 je Bernard zbolel. Moral je na lažje delo. Zato je naslednje leto opravil izpit za strelca. Pet let, do leta 1968, je bil strelec v jami Vzhod, od takrat dalje pa dela v jamskem skladišču razstreliva kot glavni strelec.

"Trije smo za to delovno mesto; ker je treba delati na njem v vseh treh delovnih izmenah. Opravljamo vso izdajo razstreliva, sprejemamo neuporabljene količine razstreliva, vodimo evidenco o delu z razstrelilnimi sredstvi, transportiramo ves material iz zunanega skladišča ter kontroliramo uporabo razstreliva.

To delo ni težko, seveda pa je dokaj odgovorno. Opravljam ga z zadovoljstvom, saj sem srečen, da sem v teh letih tako napredoval. Tudi občutek, da v nekem okolju nekaj pomeniš, je veliko vreden. Na kratko povedano, rad sem v jami ..."

Lesk v Bernardovih očeh mi je pričal, kako resnične so te njegove besede. Govoril je tudi o tem, da zna poza-

biti na vse probleme in težavnost svojega poklica. Na primer na to, da zjutraj odhaja na delo že ob štirih, z delom v jami pa začne ob petih.

Potem je moj sogovornik še dodal: "V teh letih, kar delam pri rudniku, smo dosegli ogromno. Jama je tehnično bolj urejena, izboljšali so se odnosi pri delu, večja pa je tudi skrb za socialno varnost delavcev. Medsebojni odnosi so, kot sem rekel boljši, vendar pa so včasih bili delavci bolj strpni, bolj razumevali za reševanje skupnih nalog. Danes je marsikomu odveč, če mora v soboto na delo; če mora delati dalj časa kot večina drugih. Toda zadovoljni bi morali biti, dokler kdo ne reče, da ni treba več na delo!"

Pogovor je nanesele tudi na samoupravno organiziranost naše delovne organizacije in spremembe, ki so pred nami. O tem je Bernard menil tole!

"V zadnjih letih smo bili priča pogostih sprememb na področju samoupravnega življenja. Gre za iskanje boljše organiziranosti; za uresničevanje splošnih zahtev in prilagajanje razvoju.

Velenjska jama je specifična; celotni proizvodni proces v njej je tesno povezan. Zato temeljne organizacije ne morejo biti neka umetna tvorba. Ne vem, če so bila delovna področja naših dosedanjih TOZD najbolj ustrezno razmejena. Mislim, da bo nova organiziranost boljša."

Bernardova prizadevnost in zavzetost za urejanje odprtih vprašanj pa segata tudi izven okvirov delovne organizacije. To sem zvedel, ko mi je govoril o tem, kako preživlja prosti čas.

"Prosti čas? Ja, skoraj ga nimam. Doma pravijo, da sem več na sestankih kot pri hiši!" je rekel.

Vendar Skrlavnikova družina - v njej sta dva že odrasla otroka, hčerki je 19, sinu pa 21 let - razume očetova prizadevanja. Če ne bi bilo tako, niti ne bi mogel opravljati toliko odgovornih funkcij. V krajevni skupnosti Družmirje - Gaberke, kjer živi z družino, je predsednik SZDL, sekretar ZB in tajnik gasilskega društva, ki šteje prek sto članov, poleg tega pa še član družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Velenje in član občinske konference SZDL Velenje.

"V naši krajevni skupnosti se - tako kot povsod - srečujemo z mnogimi problemi," je pripovedoval. "Poseben problem pa predstavlja predvsem razpoloženje tistih ljudi, ki prebivajo na področju, ki se že ali se še bo ugrezalo zaradi odkopavanja premoga. V večini primerov dobivajo ljudje, ki se morajo seliti z ogroženega področja, premale odškodnine; oziroma njihove želje se ne morejo vedno najboljše rešiti. Mislim, da je to problem, ki bi ga morala reševati širša družbena skupnost.

Drugo precej pereče vprašanje," je nadaljeval, "pa je financiranje naše krajevne skupnosti. Ta zbere in dobi premalo denarja, da bi lahko z njim zadovoljila vse najnujnejše potrebe. Recimo, že nekaj časa vlagamo ves denar skupnosti in večino našega dela za izgradnjo doma družbenih organizacij, da bi bil kmalu zgrajen; kar tudi bo."

Ko sva se pogovarjala njegovih načrtih in željah za

prihodnost, pa je dejal tole.

"Želim si, da bi tudi v rudarstvu uredili 42-urni delovni teden, in to tako, da bi bili vsi zadovoljni; torej da bi obenem lahko izpolnjevali družbeno potrebo po našem lignitu. Seveda pa si želim tudi zdravja in sreče pri delu in - ne nazadnje - tudi boljše organiziranost delegatskega sistema ter obveščenost delegatov, saj - na primer v SIS - niti slišati ni uporabnikov!"

S. Saje

Jože JURIČ:
30 let dela pri nas

Jože Jurič je visoko kvalificirani ključavničar, dela pa na delovnem mestu pogonskega izmenovodje v TE Šoštanj.

S pojasnilom, da ni rad v središču pozornosti, je Jože z obotavljanjem pričel pripoved o svoji življenjski poti in delu. Zato je tudi tale zapis bolj telegrafski!

"Rojen sem bil leta 1924 v Šaleku pri Velenju. Po končani osnovni šoli sem se izučil za ključavničarja. Nato sem se, bilo je leta 1942, zaposlil v železniški kurilnici na Otiškem vrhu, kjer sem v glavnem delal pri vzdrževanju in popravilih parnih lokomotiv tedanje jugoslovanske državne železnice.

Kot marsikoga drugega iz moje generacije je v tistih dneh tudi mene doletel prisilni vpoklic v nemško vojsko. Vendar aprila 1944 se mi je posrečilo pobegniti in se priključiti našim partizanom. Do konca vojne sem se boril v enotah Zidanškove brigade, potem pa sem ostal do novembra 1946 v naši armadi.

Po demobilizaciji sem začel delati v velenjski elektrarni. Moja naloga je bilo vzdrževanje kotlov, turbin in drugih elektrarniških naprav. V velenjski elektrarni sem delal vse do ponovnega pričetka izgradnje šoštanjske elektrarne, ko sem začel sodelovati pri izgradnji njene prve faze oziroma montaži naprav za to fazo.

Potem ko je leta 1955 prva faza začela obratovati, sem bil najprej izmenski turbinski strojnik pri tej fazi, nato sem dalj časa delal v skupini strojnega vzdrževanja, zdaj pa sem eden od pogonskih izmenovodij v elektrarni.

Če naj ocenim svoje dosedanje delo v TE Šoštanj, lahko na kratko rečem tole! Zame je bilo vsekakor uspešno pa tudi koristno; pridobil sem si mnogo delovnih izkušenj, ki mi pomagajo pri sedanjem delu. Upam, da je bilo moje delo koristno tudi za celotni kolektiv elektrarne, saj sem po svoji moči vedno skušal prispevati k

skupnemu uspehu; k temu, da je bila obratovalna pripravljeno elektrarne čim boljša in da smo tako lahko proizvedli ogromno električne energije, ki je naše gospodarstvo vedno več potrebuje."

M. Lomšek

Miha RAVLJEN,
Elektrostrojni obrati

Miha Ravljen iz Gaberk pri Šoštanju je že 30 let zaposlen pri velenjskem rudniku. V kovaški delavnici ESO v Prelogah smo ga prosili za razgovor o njegovem življenju in delu.

Povejte nam o svoji mladosti!

"Rodil sem se v Gaberkah pri Šoštanju 1925. leta. Šest let sem obiskoval osnovno šolo in nato tri leta obrtno šolo za kovače. Učil pa sem se pri svojem očetu, ki je imel poleg delavnice še majhno kmetijo. Že štiri generacije je ta poklic v družini. Naslednika pa ne bo, ker je moj sin šel med strugarje.

1942. leta sem opravil pomočniški izpit. Nato sem moral v nemško vojsko; na rusko fronto. Pol leta pred koncem vojne sem bil ujet. Po vojni sem moral ponovno opraviti pomočniški izpit. Prejšnji ni veljal, ker je bil nemški."

Kdaj ste začeli delati v rudniku?

"V rudniku sem začel delati 1947. leta. Deset let sem bil v jami dežurni ključavničar. Zdaj pa že 20 let delam v kovaški delavnici ESO."

Zakaj ste se zaposlili pri rudniku?

"Pri očetu ni bilo takšnega dela, pa tudi denarja ne."

Koliko let vam še manjka do upokojitve?

"Okrog šest let, če bo vse po sreči."

Vam je ostal kakšen dogodek posebno v spominu?

"Da, spominjam se nesreče v rudniku. Bilo je okrog 1950. leta. Izbruhnil je plin, in štirje rudarji so bili mrtvi."

Kako se počutite na delovnem mestu?

"Z delom sem zadovoljen, le denarja je bolj malo."

Kaj menite o reorganizaciji REK Velenje?

"Bomo potem videli, kako se bo obnesla!"

Z obveščanjem ste zadovoljni?

"Sem; tudi dovolj številka naših glasil izide."

Ste član kakšnega društva?

"Da, gasilskega; že trideset let sem član GD Gaberke."

Povejte še nekaj o svojih otrocih!

"Imam tri otroke, sina in dve hčerki. Sin je - kot sem že rekel - strugar, ena hči hodi v ekonomsko šolo, druga pa se uči za trgovko."

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

"Zelo staro hišo imamo, pa jo bo treba popraviti."

In dopust; nameravate na morje?

"Letos nikamor. Popravljali bomo hišo. Morda drugo leto."

Janez Jug

OPOMBA UREDNIŠTVA - Janez Jug je naš štipendist v II. letniku fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo pri univerzi v Ljubljani. Ta in še dva njegova prispevka, ki ju objavljamo v nadaljevanju te rubrike, pa so delni rezultat njegove letošnje obvezne 10-dnevne počitniške prakse.

Ferdo PRISTOVNIK:
20 let dela pri nas

Ferdo Pristovnik je kurir REK Velenje. Pri nas se je zaposlil 1957. leta, zrasel pa je v mariborski delavski družini.

V začetku je povedal: "Devet otrok je bilo pri naši hiši. Jaz sem se rodil 1930. leta. Po končani osnovni šoli sem se učil najprej za avtomehanika, potem pa me je sosed pregovoril, da sem šel v miličniško šolo na Jesenice. To je bilo 1948. leta. Miličnik sem bil v Novi Gorici, Ljubljani, Kočevju in Šoštanju.

Ko sem bil v Šoštanju, sem se odločil, da grem zaradi boljšega zaslužka delat v velenjsko jamo. V RLV sem prišel januarja 1957. Delati pa sem začel v jami Zahod. Bil sem vozač; pravzaprav, delal sem vse, kar je bilo treba. Spominjam se, da je bilo na začetku hudo, potem pa sem se delu v jami privadil."

Ferdo je nekaj let delal kot NK kopač. Nato je leta 1963 opravil izpit za polkvalificiranega kopača, dve leti pozneje pa še za kvalificiranega. O tem pravi:

"Ko sem pridobil kvalifikacijo, so me dali na čelo za prvopisanega. Kaj in kako se na čelu dela, pa tako veste! ... Če je bilo težko? Ko se naučiš in privadiš, ni nič pretežko ... Vse bi bilo v redu, če ne bi vmes posegla nesreča. Maja 1972 sem se pri delu po-

škodoval, potem pa po štirimesečnem zdravljenju nisem bil več sposoben za delo v jami. Od takrat naprej sem kurir; najprej sem spadal v dosedanjo TOZD Zunanji obrati, od leta 1975 pa v delovno skupnost skupnih služb sedanjega REK Velenje."

Mnogi delavci, zlasti tisti, ki delajo v skupnih službah, poznamo našega kurirja Ferda. Marsikomu izmed nas prinaša in odnaša vso pošto; marsikdo bi ga pogrešal vsak dan. Drugi ga samo videvajo, kako hiti po hodnikih od vrat do vrat, ves obložen z mapami in papirji. Najbrž se komu celo zasmili, drugi spet pa ga priglanjajo, kdaj bo prinesel to ali ono. Toda le malokdo ve ali pomisli, kakšen je sploh delovni dan kurirja. Ferdo nam ga je na kratko opisal!

"Moj delovni dan se začne ob petih zjutraj. Najprej zberem podpisane poslovne knjige in drugo pošto od prejšnjega dne, ki jo je z direktorije REK Velenje treba vrniti v temeljne organizacije RLV. Do osme ure moram to pošto na jašku Preloge razdeliti in zbrati tamkajšnjo jutranjo pošto, ki je namenjena drugim TOZD in skupnim službam. Zatem grem v Elektrostrojne obrate in termoelektrarno Šoštanj. Odtod je treba najprej v skupne službe, nato pa še v zdravstveni dom Velenje in na Jašek Škale - v Plastiko, Avtopark, Zunanje obrate in jamske TOZD. Potem se zopet vrnem na direktorijo, razdelim prej prinešeno pošto in zberem novo. Pred deseto uro moram iti še v banko oziroma velenjsko podružnico Službe družbenega knjigovodstva. Ob desetih se s kombijem vračam na Jašek Preloge ter v druge TOZD, kjer razdelim dnevno pošto, okrog pol enih pa z zadnjo pošto pridem zopet v skupne službe. Delo ponavadi končam po 13. uri."

Ferdov delovni dan je torej dokaj napet. Kljub temu, da se od ene do druge TOZD vozi s kombijem - saj so naše delovne enote raztresene od Velenja do Šoštanja - veliko prehodi tudi peš. Ob tem vsak dan sproti spoznava, da je tudi papir lahko težko breme. Vendar mu ni pretežko!

"Svoje delo rad opravljam," pravi, "zadovoljen sem z njim. Toda ker sva za raznašanje vse pošte za celotni REK Velenje le dva kurirja, je treba neprestano hiteti. Zaradi naglice, ki se ji ne morem izogniti, če hočem delo pravočasno opraviti, večkrat niti malicati ne utegnem; jem takrat, ko je čas.

Upam, da bo potem, ko bo odprta cesta med Pesjem in Jaškom Škale, nekoliko bolje; ne bo se treba voziti naokoli in zato bom imel nekaj več časa. Vendar vseeno menim, da bi samio za raznašanje običajne pošte po TOZD morala biti vsaj občasno dva kurirja!"

Ferdov delovni čas se je tudi tisti dan, ko sva se pogovarjala, že zdavnaj iztekel. Zato sva sklenila pogovor prav na kratko; za sklep je dejal:

"Še slabi dve leti me čakata do upokojitve. Želim si, da bi tudi v tem času lahko dobro izpolnjeval svoje delovne naloge. To je bila vedno moja prva skrb. Morda se prav zato kar dobro razumem z vsemi.

Potem, ko bom v pokoju, se bom lažje posvetil družini; žena dela, starejši sin prav tako, mlajši pa se še uči v naši TOZD Avtopark za avtomehanika. In še za svoj konjiček - ribolov - bom imel dovolj časa!"

S. Saje

Ivan GOLOB,
Elektrostrojni obrati

Ivan Golob je že 20 let zaposlen pri rudniku. Zdaj dela v kovaški delavnici ESO v Prelogah. Ob njegovem delovnem jubileju smo ga prosili, naj odgovori na nekaj vprašanj o svojem življenju in delu.

Nam lahko opišete svojo mladost?

"Rodil sem se leta 1929 v Novi Štifti. Starši so bili kmetje. Osnovno šolo sem obiskoval v Novi Štifti, a le štiri leta. Nato se je začela vojna. Ko so Nemci zasedli našo deželo, sem hodil še dve leti v nemško šolo. Jeseni 1943 so partizani napadli Novo Štifo, pregnali Nemce in zažgali osnovno šolo.

Starši so pomagali partizanom. Ko je bila Zgornja Savinjska osvobojena, so partizani imeli pri nas in pri sosedu delavnice za čevljarje, krojače in sedlarje. '44. leta je bila zadnja nemška ofenziva. Požgali so Novo Štifo in streljali talce. Našo hišo so do tal požgali, mamo pa ustrelili. Z očetom sva bila skrita v gozdu. Oče se je skrival 3 mesece, jaz pa sem že po enem mesecu šel k stricu.

Doma je bilo čisto vse požgano. Takoj po vojni smo začeli graditi hišo in gospodarsko poslopje."

Kdaj ste se šli učiti in za kateri poklic?

"Leta 1947 sem se šel učiti za kovača k nekemu obrtniku v domačem kraju. V Celju sem obiskoval poklicno šolo. Spomladi 1950. leta sem postal pomočnik."

Kaj pa potem?

"Šel sem k vojakom. Po letu in pol pa so me poslali domov, ker zelo slabo vidim na oko, ki sem si ga poškodoval '45. leta."

Kje ste se zaposlili po prihodu od vojakov?

"Pri nekem kovaču na Okonini, kot pomočnik. Po treh letih dela pa sem šel za šest mesecev v Ljubljano in opravil mojstrski izpit. Nato sem se vrnil na Okonino. Tam sem delal do maja 1957."

Zakaj ste se potem zaposlili pri rudniku? Kaj ste delali v teh dvajsetih letih?

"Pri rudniku sem se zaposlil zato, ker sem 1957. leta kupil hišo v Pesjem in zategadelj na Okonini nisem mogel več delati, saj je bilo predaletč.

V rudniku takrat ni bilo mesta za mojo stroko. Zato sem moral v jamo na odkop. Tam sem delal tri mesece, potem pa sem šel k jamski mehanizaciji, kjer sem delal okrog tri leta. Nato smo imeli zdravniški pregled, in ker na eno oko zelo slabo vidim, me je zdravnik dal

iz jame. Zaposlil sem se v ESO, v kovaški delavnici, kjer delam že okrog 17 let."

Koliko let vam še manjka do upokojitve?

"Če bom zdrav, še približno 15 let."

S kakšnimi problemi ste se srečevali na delovnem mestu v teh dvajsetih letih, kar delate pri rudniku?

"V delavnici smo bili zelo utesnjeni. Zdaj, ko je del ESO v novih delovnih prostorih, pa je malo boljše."

In doma?

"Žena ni zaposlena. Za celo družino služim sam. Dva otroka imava; sina, ki je končal elektrotehniško šolo, in hčer, ki je končala osemletko in gre zdaj v gimnazijo."

Kako ste zadovoljni z delovnim mestom?

"Še kar. Res da prihaja do raznih problemov, a jih sproti premagujemo."

Kaj mislite o reorganizaciji REK Velenje?

"Mislim in prepričan sem, da se bo beseda delavcev še bolj slišala. Zato smo se reorganizacije tudi lotili."

Kako pa ste zadovoljni z obveščanjem?

"Obveščeni smo dovolj. Seveda pa je to zelo odvisno od tega, če se tudi sam zanimaš; če sam hočeš biti obveščen."

In načrti za naprej?

"V glavnem ta, da bi hči prišla do poklica in da bi sin dobil delo."

Kaj delate v prostem času?

"V krajevni skupnosti delam za ureditev kraja. Ravno te dni (sredi julija - op.ur.) urejemo kanalizacijo in cesto v Špeglovi. Poleg tega pa sem še delegat za zbor združenega dela skupščine občine Velenje."

Ste predložili kakšno tehnično izboljšavo?

"Tehnične probleme rešujemo skupaj in tudi jaz pri tem pomagam."

In za konec! Ali se še spomnite kakšnega dogodka iz svojega življenja, ki bi ga kazalo omeniti?

"Da, 1950. leta sem bil tri mesece v 2. šoštanjski delovni brigadi, ki je gradila magistralo Zagreb - Beograd. Udarniško pa sem delal tudi pri izgradnji novega Velenja.

" (Janez Jug)

RUDAR — Glasilo kolektiva Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje, naslov splošne uprave: Velenje - Rudarska 6, telefon b. c. 851-100

Za izdajanje skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

a) delegacija samoupravnih in družbenopolitičnih organov TOZD in DSSS REK Velenje: Franc Avberšek (RLV-JV), Franc Kos (RLV-JZ), Viktor Jurčič (RLV-JS), Vili Romih (RLV-St. R), Anton Čas (RLV-PRP), Ludvik Herbar (RLV-MT), Anton Ribarič (RLV-STB), Franc Miklavčič (RLV-JG), Franc Druks (RLV-KL), Maks Lomšek (TES), Pavle Planinc (ESO), Ivan Ribič (PZS), Franc Kramer (ZO), Emil Medvedek (AP), Silvo Petek (TISK), Miro Maksimovič (PGM), Dragica Zupanc (DPG), Mirko Zelnic (DSSS); b) delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Teodor Jelen (DSSS — odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS — glavni in tehnični urednik), Stojan Saje (DSSS — novinar), Romana Mišja (DSSS — tajnik glasila), Lojze Ojsteršek (DSSS — fotografske storitve), Mirko Blizjak (glavni direktor REK Velenje — stalni sodelavec; njegov namestnik Ludvik Mali, DSSS), Lojze Filipčič (tajnik samoupravnih organov REK Velenje — stalni sodelavec), Božena Sramel (tajnik delegacij REK Velenje — stalni sodelavec), Miha Pevnik (tajnik družbenopolitičnih organov REK Velenje — stalni sodelavec), Tone Seliga (tajnik OK SZDL Velenje — stalni sodelavec).

Predsednik uredniškega odbora: Anton Ribarič

Naslov uredništva: Velenje — Prelerova 5 (kadrovsko-socialni sektor DSSS, soba 31 — telefon interno 260)

Tiska TISK REK Velenje — Velenje, Fotova 10 (telefon 850-566) • Glasilo prejemajo vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada v vsilni številki zaposlenih + 100 izvodov

Milan JANEŽIČ:
20 let dela pri nas

Milan Janežič je varilec v kovinski obdelovalnici dose-
danje TOZD Plastika in zaščitna sredstva. Pri velenj-
skem rudniku se je prvič zaposlil 1957. leta; kot kopač.

Ko sem ga obiskal na njegovem delovnem mestu in ga prosil za pogovor, je dejal, da se bi raje pogovarjal doma, ker ima delo normirano in zato med delovnim časom ne utegne. Strinjal sem se in ga naslednji dan obiskal na domu, kjer mi je v začetku najinega pomenka povedal tole.

"Izhajam iz mariborske delavske družine, v kateri smo bili trije otroci. Rodil sem se leta 1934 in sem že s četrtem letom moral od doma, ker smo ostali brez matere. Naslednja leta sem preživel v Veržeju pri Ljutomeru, kjer sem hodil tudi v osnovno šolo; najprej v slovensko, potem v nemško in po vojni spet v slovensko.

Vojna nam je vzela še očeta. Tako smo ostali čisto sami in treba je bilo iti s trebuhom za kruhom."

Milan je leta 1948 odšel v gozdove Kočevskega roga, iz katerih je vozil les. Toda to težaško delo je bilo zanj prenaporno; pa tudi zverjad ga je odvrnila od njega. Vrnil se je v Veržej in se leta 1950 začel učiti strojninstavnega ključavničarstva. Izučil se sicer ni, naučil pa se je vseh ključavničarskih del.

Želja po novih spoznanjih in mladostni nemir sta ga iz Veržeja odvedla v Šaleško dolino. Leta 1952 se je zaposlil pri velenjski "Melioraciji", delal pa je v šentflorjanskem kamnolomu kot strojnik drobilne in kompresorske postaje ter miner. Po vrnitvi od vojakov pa je od leta 1957 do leta 1965 delal pri velenjskem rudniku. O teh letih dela pri našem rudniku je povedal:

"V začetku sem delal na mladinskem čelu. A v jami nisem imel sreče. Kmalu me je potolklo. In tako sem prišel v tedanji Zunanji obrat, kjer sem bil vratar, delavec v težaški skupini, dve leti tudi vodja kopalnice, leta 1965 pa sem se zaposlil pri RŠC Velenje."

V RŠC je Milan spet prišel v jamo. A ne na odkope! Delal je kot skupinovodja vodovodarjev. Leta 1968 pa so ga poslali v šolo za varjenje v Mariboru in po šoli je skoraj ves čas do leta 1974 delal v RŠC kot varilec.

"Januarja tega leta sem se vrnil v RLV," je povedal in nadaljeval: "Delati sem začel v TOZD Plastika in zaščitna sredstva; najprej kot varilec - začetnik, čeprav sem imel že prakso iz RŠC, vendar nadaljeval sem kot varilec specialist. To sem še zdaj. Varim tudi žlahtne zlitine. Kljub temu pa so z novo analitsko oceno ta op-

ravila vrednotena kot delo varilca začetnika. In tako sem spet prikrajšan," je mirno potožil Milan.

"Kakšen je moj delovni dan? Vedno delam dopoldan. Zjutraj po navadi najprej končam tisto delo, ki mi je ostalo od prejšnjega dne. Včasih je treba to delo tudi odložiti, če je bolj nujno kako drugo delo. Sicer pa mi delo določi vodja našega obrata, toda material si moram pripraviti sam.

Moje delo je - kot sem že rekel - varjenje, in sicer v okviru ključavničarskih del, instalacij centralne kurjave in vodovoda, največ pa delam za našo proizvodnjo odvijalcev in avtomatov za pakiranje.

Svoje delo rad opravljam. Veseli me, saj sem se z aparatom za avtogeno varjenje 'spoznal' že pred četrto stoletja; takrat, ko sem se učil za ključavničarja. Je pa varjenje izredno zahtevno in odgovorno delo, saj se materialu, s katerimi delamo, po kakovosti zelo razlikujejo. Predvsem pa je važno, da ima varilec mirno roko. In zato tudi ne bi smel opravljati težjih del. Vendar jih včasih mora. Nasploh bi rekel, da pri nas premalo cenijo delo varilca oziroma za to delo potreben talent in dolgotrajno prakso. Zaradi tega pa tudi nimamo dosti dobrih varilcev."

V nadaljevanju razgovora je Milan še naprej razpredal svoje misli o vzrokih primanjčovanja ustreznega strokovnega kadra v njihovi TOZD, poleg tega pa je omenil še nezadostno evidenco o popravilih oziroma vzdrževanju strojev v dosedANJI TOZD PZS.

Marsikaj je povedal tudi o samoupravnem in družbenopolitičnem življenju v njihovi TOZD. Dejal je, da najbolj pozna delo njihove sindikalne organizacije, ker je član njenega izvršnega odbora, in menil, da je povezava delavcev v PZS po sindikalni plati dobra. Kot predsednik delegacije za SIS pa je poudaril, da je delo te delegacije neuspešno, in to po njegovem mišljenju predvsem zaradi preobsežnih gradiv, s katerimi predlagatelji zasipljejo delegate.

Dotaknil se je tudi problemov osnovne organizacije ZSMS v njihovi TOZD in dejal, da je delovanje te njihove družbenopolitične organizacije spet začelo zamirati.

S tem je najin pogovor hotel tudi skleniti, vendar želel sem zvedeti še, kako preživlja svoj prosti čas. Dejal je: "Berem, gledam televizijo, počivam, najraje pa kegljam. In tudi pri naših sindikalnih tekmovanjih sodelujem!"

Končala pa sva z njegovimi željami za prihodnost; o njih je povedal: "V naši TOZD smo pred novo organiziranostjo. Upam, da bo zagotavljala lažji pregled nad ustvarjanjem in delitvijo dohodka. Pričakujem, da bomo še naprej skrbeli za zaposlovanje in rehabilitacijo invalidov. Želim pa si tudi, da bi bili bolj pozorni do delavcev, ki živijo v stanovanjski stiski."

POL ŽIVLJENJA V JAMI

ŽIVLJENJSKA POT 72-LETNEGA UPOKOJENCA MATEVŽA OREMUŽA, KI JE BIL 35 LET ZAPOSLEN PRI VELENJSKEM RUDNIKU

Matevža Oremuža sem našel samega doma. "Hčerka je šla z družino za deset dni na morje," je povedal in me povabil v dnevno sobo. Sedla sva in prosil sem ga, naj mi pove svojo življenjsko zgodbo.

Počasi je začel pripovedovati o svojem življenju. Besede so mu šle iz ust včasih hitreje, včasih počasneje; pač tako kot so se mu nabirali spomini. Nekaterih dogodkov se je še živo spominjal, drugi pa so se mu s težavo oblikovali v besede. Govoril je z živahnim, prijetnim glasom. Marsikdaj je svojo pripoved podkrepil z odločno kretnjo. Takole je pripovedoval.

"Rodil sem se v CIRKOVCAH leta 1905. Ko sem bil star pet let, smo s starši šli s trebuhom za kruhom na Gornjo Štajersko. Tam sem leta 1912 začel hoditi v osnovno šolo. Leta 1917 sem pustil šolo in se vrnil v domovino. Starši so ostali v Avstriji; oče je bil v vojski. Po koncu prve svetovne vojne so jih nagnali iz Avstrije, ker so bili Slovenci. Po vrnitvi iz Avstrije sem bil v bližini domačega kraja dve leti pri nekem kmetu za pastirja. Leta 1919 pa sem se šel učiti kovaške obrti h kovaču Francu Terglavu na Polzelo. Na Vranskem pa sem obiskoval obrtno šolo in opravil izpit za pomočnika kovaške obrti.

Pri mojstru na Polzeli sem se učil štiri leta; do leta 1923. Pri njem sem imel vso oskrbo, saj od staršev nisem imel česa pričakovati. V delavnici sem delal od pete ure zjutraj pa do osmih zvečer. Vstajal sem že ob štirih, ker sem moral do petih nakrmiti živino in zakuriti v štedilniku. Nato pa sem moral v delavnici pripraviti ogenj. Ob sobotah sem moral očistiti čevlje za vso družino in poribati tla."

Za hip je počakal, da bi si oddahnil, pa mu je zmanjkalo besed. Popraskal se je po glavi in spet so mu privreli že skoraj pozabljeni spomini.

"Spominjam se prvega dneva, ko sem se začel učiti. Tako zelo sem bil vesel, da nisem bil do enajste ure prav nič lačen, čeprav nisem zajtrkoval. Pri kosilu pa smo se pogovarjali o tem, da še nismo ničesar jedli.

Štiri do pet let po prvi svetovni vojni ni bilo ne moke ne kruha. Krompir je bil na dnevnem redu, kruha pa dostikrat po dva meseca nisem videl. Ko je bil kruh na mizi, je bil pravi praznik!

Ob nedeljah sem se učil pisati. Vzel sem zvezek in

knjigo in prepisoval. Tako sem se sam naučil lepo pisati po naše. V Avstriji sem hodil v nemško šolo. Tam smo se učili pisati v gotici.

Spomladi 1923. leta sem že bil kovaški pomočnik. Takrat sem se poslovil od mojstra in šel iskat boljše delo. Kriza je bila. Delavnice so bile zaprte. Hodil sem od mojstra do mojstra, od tovarne do tovarne - gor do Prevalj, a sprejeli me niso nikjer. Mislil sem že, da bom moral nazaj k staremu mojstru. Pri njem je bilo dela dovolj, denarja pa malo. Zato sem tudi šel iskat novo službo.

Imel sem še srečo, da sem spomladi dobil delo pri nekem kovaču v Družmirju pri Šoštanju, pa čeprav je bilo pri njem kot pri starem mojstru; denarja je bilo malo, ker kmetje niso mogli storitev sproti plačevati. Zasluženi denar sem dobil v celoti čez dve leti. Pri tem mojstru sem ostal do jeseni, ko sem dobil delo v rudniku. Toda še vedno sem ob popoldnevih delal pri njem. To sem lahko zato, ker so imeli rudarji delo v treh izmenah po osem ur. Kadar sem imel nočno službo, je bilo spanja bolj malo.

Jeseni 1923. leta sem začel delati v rudniku in sem v njem delal do leta 1958, ko sem šel v pokoj.

Najprej sem bil pet let na premoğu. 1928. leta pa je bila kriza. Odpuščali so delavce. Tiste, ki so imeli doma kmetijo, so poslali na dopust za nedoločen čas. Najmlajše delavce pa so premestili v bližnje rudnike ali pa odpustili. Obdržali so samo nekaj starih rudarjev, toliko, da jih je bilo dovolj za tri odkope in vzdrževanje zgornjega dela jame.

Mene so iz jame prestavili v zunanji obrat. Tam je bilo treba prijeti za vsako delo; če nisi hotel, si lahko šel.

Če ne bi sedemindvajsetega leta začeli graditi prve elektrarne, bi rudnik lahko zaprli, ker so Francozi preveč konkurirali. Tedanji direktor rudnika ČUČEK je dobival od francoske firme 100 000 takratnih dinarjev podkupnine na mesec, da je zaviral prodajo velenjskega premoga. Potem pa se je hvalil, da je oče velenjskih rudarjev.

Leta 1932 je bila taka kriza, da smo delali vsak drugi dan. Dobili smo nakaznice za živež, denarja pa sploh nismo videli pol leta. Zdi se mi, da sem se takrat ženo, ker nisem imel denarja za poročno obleko.

Osem let, do leta 1936, sem delal na zunanjem obratu. Leta 1932 sem že delal pri razširitvi elektrarne. Takrat sem tudi začel obiskovati strojni oddelek strokovne šole za rudarje in strojnike. Po končani šoli sem imel odprta vrata v svojo stroko, v kovaško in ključavničarsko delavnico.

Čez leto ali dve so me premestili v elektro delavnico. Tam so mi pokazali staro parno lokomotivo in mi naročili, naj jo predelam na pogon z elektromotorjem na enosmerni tok. To se mi je posrečilo. Pomagal mi je Karel Potočnik.

V elektro delavnici sem ostal dve do tri leta in se tako priučil vsemu elektrikerskemu delu, ki je takrat obstajalo. Dostikrat me je elektrika tudi stresla. Takrat sem spoznal, da če z elektriko pravilno delaš, ti ne

stori ničesar; samo eden nepravilni dotik, pa te zadavi kot razdražen lev.

Okrog leta 1936 smo začeli v jamo uvajati elektriko za razsvetljavo, vrtanje in signale. Zato so bili tudi v jami potrebni električarji in ključavničarji. Od 1936. leta naprej sem bil v jami v strojnem obratu. Po vojni sem ostal edini v elektro stroki, ki sem vedel za vsako luknjo. To delo sem opravljajal do 1948. leta. Nato sem bil 10 let nadzornik elektro obrata.

1958. leta sem bil upokojen z 42 leti delovne dobe. Takrat so mi rekli, naj grem v pokoj, ker imam že dovolj let. Potem ko sem šel v penzijo, pa so me hoteli imeti nazaj. Jaz pa sem jim rekel, da v jamo ne bom šel sam, ampak me bodo nesli.

Ko so me upokojili, je bila plača bolj slaba, zato je bila tudi pokojnina majhna."

Za minuto, dve se je oddahnil po dolgem pripovedovanju, ki ga je večkrat za hip prekinil, da bi se lažje spomnil kakšnega dogodka iz svojega življenja.

Nato sva modrovala o tem, kako se je težko spominjati, kajti življenje je dolgo in razgibano. Skoraj vsak dan se kaj zgodi. Vse gotovo ne ostane trdno v spominu. Včasih je potrebna samo beseda, pa spomini spet privrejo na dan. Vprašal sem ga, s čim se je ukvarjal poleg dela.

"Gasilec sem, odkar smo 1932. leta ustanovili prostovoljno gasilsko društvo RLV. Rudniški reševalni četi pa sem se pridružil leta 1936 in bil njen član petnajst let, nato pa sem odpadel zaradi starosti. Takrat sem bil tudi predsednik rudarske godbe. Tega leta sem postal član sindikata; po vojni sem bil nekaj časa celo predsednik sindikata."

Ste dobili kakšno priznanje?

"Da, leta 1949 sem bil odlikovan z medaljo dela, naslednje leto pa sem dobil diplomu."

Kako pa zdaj živite; odkar ste v pokoju?

"Letos je že 19 let, odkar sem v pokoju. Zdaj sem sam, žena mi je umrla pred šestimi leti. Imela sva pet otrok, tri sinove in dve hčeri.

Dve leti sem že invalid. Doma se pomikam s palico, zunaj pa se vozim z invalidskim motornim kolesom. Pa še sladkorno imam.

V prostem času, zdaj ga imam veliko, berem časopise in gledam televizijo. Pomagati si moram s povečevalnim steklom, ker zaradi sladkorne slabo vidim."

Tako je pripovedoval Matevž zgodbo o svojem življenju. Skoraj dve uri sva skupaj brskala po njegovih spominih. A vseeno se nama ni posrečilo vsega najti. Marsikateri dogodek je samo delno opisan, kakšen pa gotovo pozabljen. Vse letnice niso čisto točne. Pravzaprav pa človeško življenje le ni sestavljeno samo iz letnic.

Janez Jug

Član našega kolektiva Alojz RIBIČ, borec NOV, o sebi, svojem revolucionarnem delu in NOB

Alojz RIBIČ je svetovalec glavnega direktorja REK Velenje za ekonomska vprašanja

Rojen sem bil 1922. leta. V osnovno šolo sem hodil v Trbovljah. Oče, ki je delal v trboveljskem rudniku - kjer je pred poroko delala tudi mati - je skrbel za veliko družino. Življenje je bilo skromno. Mladost sem preživel v množici takratnih trboveljskih kriz. Rudarji so delali le tri do štiri dni na teden. Temu primerni so bili zaslužki in seveda tudi življenje.

Iz svoje mladosti se najbolj spominjam štrajkov; posebno gladovnega štrajka in pa raznih demonstracij, ki so v Trbovljah bile dan za dnevom. Politično razgibano življenje mi je vtisnilo svoj pečat. Okoliščine so nanesele, da sem se v Trbovljah srečal z znanim revolucionarjem in narodnim herojem, pokojnim Lojzutom Hohkrautom. Skupaj smo stanovali v rudarski koloniji na Dobrni. Hohkraut me je že leta 1939 vključil v skojevsko gibanje - delovanje Zveze komunistične mladine Jugoslavije. Dajal mi je tudi razno literaturo - predvsem o življenju v Rusiji - ki sem jo z zanimanjem prebiral.

Moje prve akcije so bile trošenje letakov, potem pa seveda aktivnost pri študijskih sestankih in razne večje zadolžitve. Na začetku leta 1940 so me sprejeli v partijo. Delal sem na dnevnem kopu Dobrna in politično deloval v partijski organizaciji tega področja, ki je štela šest komunistov. Mladi - z nami so bili tudi mladinci iz naselja Žabja vas - smo sestavljali skojevski aktiv, ki je bil zadolžen za različne akcije. Dosti je bilo tudi političnega izobraževanja, saj je partija takrat posvečala izredno veliko pozornosti prav vzgoji mladih.

Povem naj še, da je ob prihodu Hitlerja v deželo partija preverjala med svojim članstvom v Trbovljah in revirjih nasploh, koliko je kdo še pripravljen politično delovati dalje. Bilo je namreč nekaj komunistov, ki so takrat izstopili iz partije, vendar večina članstva je bila na splošno "čista". Jaz sem deloval naprej. Zato sem bil za sovražnika že leta 1941 kompromitiran, sumljiv. In ko so Nemci 22. junija napadli Sovjetsko

zvezo, so se tudi pri nas začele aretacije kompromitiranih posameznikov. Pome je prišla policija na dom, vendar sem bil na delu. Tako so me domači lahko pravočasno opozorili, da sem zbežal.

Odhod v partizane in prve akcije

Od junija 1941 dalje je večina revirskih komunistov in skojcevcev živela ilegalno. Sprva smo delovali v skupinah; trboveljski, hrastniški in zagorski. Iz teh skupin se je 1. avgusta 1941 na Čemšeniški planini formirala revirska četa, v katero sem se vključil tudi jaz.

Že nekaj dni po ustanovitvi je ta četa prvič napadla sovražnikovo postojanko v Zagorju. Z napadom se nam ni posrečilo zasesti sovražnikove postojanke, toda akcija je imela velik in pomemben moralopolitični učinek. Prvič je prišlo do napada na naseljeno mesto, ki ga je zasedel okupator.

Po napadu so Nemci organizirali za nami veliko hajko proti Čemšeniški planini. Zato se je naša četa spet razdrobila v skupine. Ena je šla proti Dolenjski; druga proti Mrzlici, Kalu in od tam prek Save na Gorenjsko; tretja je ostala na tej strani Save. Jaz sem bil v tretji skupini, ki je pozneje - skupaj s partizani iz Savinjske doline - pripravila napad na Zabukovico in se nato združila še s partizani iz Šaleške doline ter pohorsko četo. Tako združeni smo - kot je znano - oktobra 1941 izvedli napad na Šoštanj.

To so bile naše začetne akcije, ki pa so imele dokaj velik odziv; ne samo doma, ampak tudi v svetu.

Skojevske in partijske dolžnosti

Po sklepu pokrajinskega komiteja partije za Štajersko sem po šoštanjskem napadu odšel nazaj v revirje. Prevzel sem dolžnost sekretarja okrožnega komiteja SKOJ za revirje. Moja naloga je bila organiziranje mladine za odpor v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju, Laškem in Radečah.

Takrat je bil sekretar okrožnega komiteja partije Sergej Kraigher. Z njim sem delal že od leta 1940 naprej; posebno pa po letu 1941, ko sem bil tudi član okrožnega partijskega komiteja.

V avgustu 1942. leta, ko je padel sekretar okrajnega komiteja partije za Hrastnik Guido Pavlič, pa sem prevzel to dolžnost; delo skojevskega sekretarja pa Vera Šlandrova. Partijski sekretar v Hrastniku sem bil približno do julija 1943.

V tem času je Sergej Kraigher že postal sekretar pokrajinskega komiteja partije za Štajersko, dolžnost sekretarja okrožnega komiteja partije v Trbovljah pa je prevzel rudar in predvojni komunist Fric Keršič. Vendar Keršič je leta 1943 zaradi izdaje padel in na njegovo mesto so postavili mene. To funkcijo sem opravljal do spomladi 1944, ko sem odšel za dva meseca v partijsko šolo na Dolenjsko, v Kočevski rog.

Po vrnitvi iz Kočevskega roga je bila moja partijska

naloga združitve revirskega in litijskega okrožja. Ko sem to nalogo opravil, pa so me postavili za sekretarja partije in Osvobodilne fronte tega združenega okrožja. Ko se je čez čas to okrožje združilo s celjskim, pa je sekretar celotnega tega okrožja partije in OF postal Sergej Kraigher. Tako sva se ponovno srečala, saj sem postal organizacijski sekretar tega okrožja oziroma Kraigherjev namestnik. Na tej dolžnosti sem ostal okrog pol leta.

Konec vojne na Koroškem

Proti koncu leta 1944 so me z drugimi aktivisti poslali na Koroško. Tisti čas so na Koroško pošiljali veliko aktivistov, in to z nalogo, da tod oživijo osvobodilno dejavnost; kar je bilo nujno, saj se je Koroški že bližala fronta.

Aktivisti smo na Koroškem pripravljali teren za prihod partizanov in poznejše prevzemanje oblasti. Nemci so se tega zavedali, zato so se nad ljudmi na Koroškem strašno znašali. Boj je bil trd. Padlo je zelo veliko naših borcev in aktivistov. Razmere na terenu in v borbi pa je oteževala tudi zima, ki je bila tisto leto izredno ostra in bogata s snegom. Premikali smo se samo s smučmi.

Februarja 1945 sem bil na Koroškem tudi ranjen. Zadelo me je v levo nogo. Gibati se nisem mogel. Do konca vojne sem se zdravil na Uršlji gori pri bratu pokojne Mice Šlandrove.

Spomin na eno od najbolj uspešnih akcij

Vesel dogodek zame in soborce je bil uspešen napad na sovražnikovo postojanko v Hudi jami; zame še toliko bolj, ker sem napad organiziral večidel jaz - pomagal mi je le neki Slovenec, ki je bil pri policistih in mi je zaupal nekaj važnih podatkov. Partizani smo v tem napadu sovražniku zaplenili puškomitraljez, okrog trideset pušk ter precej municije in druge opreme.

Naše veselje je seveda bilo še večje tudi zato, ker smo Nemce docela presenetili. Sovražnik ni niti zaslutil, da se je v njegovi bližini, na Šmohorju, zbrala tako velika partizanska formacija; kaj šele vedel, da ta nanj pripravlja napad.

Ena od mojih najbolj zapletenih poti med NOB

Leta 1942 me je Sergej Kraigher, takrat sekretar pokrajinskega komiteja partije za Štajersko, poslal kot kurirja v bližnjo okolico Maribora. Nikoli prej še nisem videl tega mesta; niti na sliki. Na pot sem dobil samo skico s krajem javke, kjer sem se imel zglasiti, in prepoved, da se proti Mariboru ne smem peljati z železnico iz Celja.

Iz Izlak pri Zagorju do Trojan in naprej do Šempetra v Savinjski dolini sem se peljal z avtobusom, potem pa z vlakom prek Dravograda. Med potjo sem doživel pol-

V SPOMIN PETRU URBANČIČU

Trdni in odločni koraki rudarjev, kovinarjev, električarjev - vseh, ki delajo globoko pod zemeljsko površino - so 4. avgusta v negotovosti zastali. Od trdega dela žuljave roke so za trenutek popustile orodje ... Srca mož so vztrepetala ... Od delovišča do delovišča, od čela do čela je šla vest: "Mlad fant, električar, se je ponesrečil. Odpeljali so ga v bolnico. Morda ga rešijo?"

A mlado, devetnajstletno življenje je istega dne, ob približno štirih popoldne, klonilo zaradi posledic nezgode ...

Težko je govoriti o življenju, še posebno, če je usahnilo koj na začetku. In Petrovo življenje je usahnilo v cvetju mladosti. Sestopal je s praga otroštva na pot samostojnosti. Njegov vsakdanji krog je še vedno bila družina, v kateri je preživel otroštvo - starši, brat Alojz, sestrí Fanika in Marta. Komaj devetnajst let je imel, aprila jih je dopolnil.

Šele leto dni je minilo, ko je zapustil šolske klopi v rudarskem šolskem centru Velenje. Končal je poklicno elektro šolo - jaki tok. S prav dobrim spričevalom v žepu in kvalifikacijo obratnega električarja mu dela ni bilo treba iskati. Radi smo ga sprejeli medse. V jami Škale je začel - in tudi končal!

Peter se je s svojimi vrlinami, tovariškim odnosom in vestnim delom vsak dan sproti potrdil. Izpolnil in presejal je pričakovanja svojih sodelavcev. Kruta smrt nam ga je iztrgala iz kolektiva; iz kolektiva, ki ga je imel rad - iz kolektiva, v katerem bi še dolga leta delal in mu bil potreben. Usoda mu je preprečila, da bi lahko izpolnil in uresničil svoje skrite želje.

Petrovo slovo je najhuje prizadelo njegove starše, brata in sestrí. V njihovih srcih ostane nezaceleljena rana. Velika vrzel in bolečina pa ostaneta tudi v vrstah njegovih prijateljev, delovnih tovarišev, mladinske organizacije REK Velenje, v kateri je uspešno izpolnjeval naloge, gasilske ga društva Mozirje, dramske skupine v Mozirju ...

Misel na njegovo rano prekinjeno življenje, nesebično delo in prijateljstvo nam vsem, ki smo ga poznali, ostane v trajnem spominu. (R. Misja)

no zapletov. Srečal sem se tudi s policijo; bilo je nape-to, vendar mi na srečo ni bilo treba uporabiti orožja.

Najbolj sem se zapletel v Mariboru! Namesto da bi šel po cesti proti Ptuju do nabrežja, kjer je cesta delila na dvoje neko vaško pokopališče, blizu katerega je bila mo-ja javka, sem zašel proti Celju. Ko sem končno našel pravo pot, pa sem naletel na patrolo, a posrečilo se mi je zmuzniti v bližnji gozd, od tam pa v neko vas. Ko sem se znašel v njej, je bila že pozna noč, in spet ni-sem vedel ne kod ne kam. Odločil sem se, da popraš-am pri ljudeh! Stopil sem v neki hlev, kjer je gorela luč. V njem sem našel žensko in fanta pri kobilah, ki je ravno kotila. Rekel sem jima, da sem se zgubil med potjo na pogreb tete, prosil za prenočišče, za naslednji dan pa za pojasnilo, kod se pride na vaško pokopališče.

Ženska in fant - bila sta mati in sin - sta me sprejela silno prijazno. Povabila sta me v hišo, mi prinesla kruha in mleka ter mi pripravila prenočišče na senu. Če-prav sem bil vaje gostoljubja neznanih ljudi, pa mi je bila njuna prijaznost vendarle sumljiva. Skrbelo me je, da me ne bi prijavi-la. Zato celo noč nisem zatislil očesa. A brez potrebe, saj se je zjutraj izkazalo, da je bi-la njuna prijaznost pristna; pokazala sta mi zaželeno pot in mi dala še nekaj popotnice.

Kljub vsem zapletom sem nazadnje le prišel na cilj, kjer sem dobljeno nalogo uspešno izpolnil.

Sodelovanje prebivalstva v NOB

Ljudje, ki so sodelovali s partizani, so postavljali na kocko svoje življenje. Mislim, da je to največ, kar lahko človek stori za svojo domovino. Okupator je zapiral, izseljeval in streljal, a naše ljudstvo ni klonilo.

O sodelovanju prebivalstva v revirjih in okrog njih lahko govorim zanesljivo, saj sem mu bil velikokrat prič-a. V najboljšem spominu so mi, recimo, ostali kmetje s področja Zgornje Rečice. Čudoviti ljudje so bili ti pre-prosti kmetje. Čeprav nikoli niso imeli zveze s politiko, so takoj spoznali, da gre za obstoj domovine, zato so pomagali na vse načine. Našim borcem so dajali zadnji krompir, zadnjo zabelo, streho čez noč; ne glede na grožnje in kazni okupatorja so bili pripravljeni storiti prav vse za partizane. Lahko tudi rečem, da smo imeli na tem področju nekakšno svobodno ozemlje, po katerem smo se že leta 1942 lahko gibali tudi podnevi. Iz-dal nas ni nihče.

Pa ne samo v Rečici; tudi okrog Trbovelj, v Čemšeniku, Mariji Reki, Preboldu in drugod so bili kmetje in drugi prebivalci "naši". Celotno prebivalstvo na pobočju med Trbovljami in Savinjsko dolino je bilo že leta 1941 orga-nizirano za odpor. Toda na vseh področjih ni šlo tako gladko. Posebno pri ljudeh v Savinjski dolini se je os-vobodilno gibanje malo težje prebijalo.

Mnenje o obujanju tradicij NOB in njihovem prenašanju na mlade

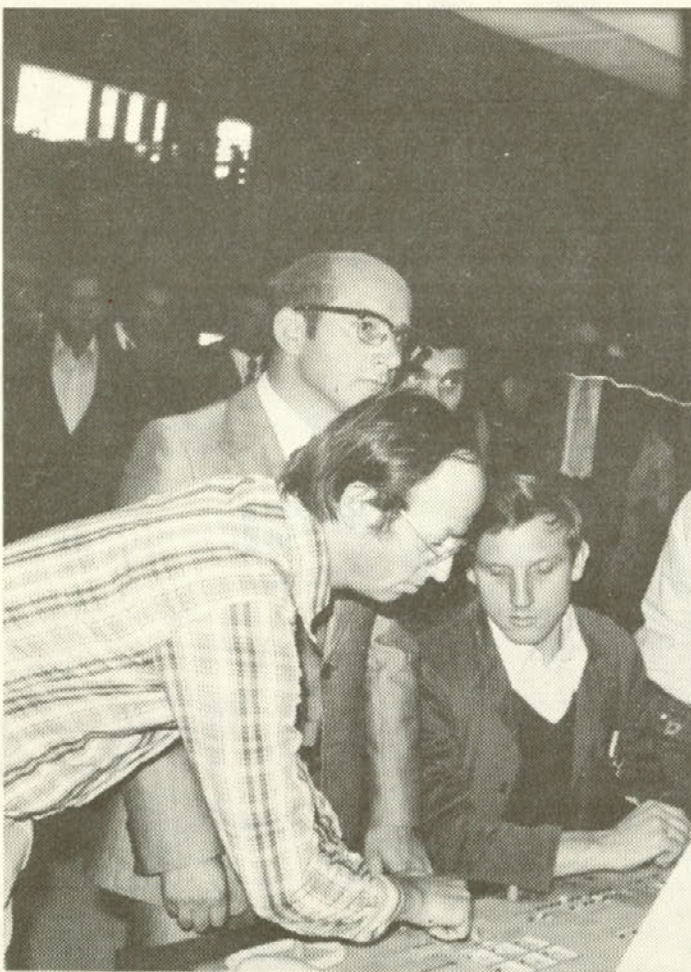
Mislim, da je v nekaterih povojnih obdobjih bilo vpraš-anje obujanja tradicij NOB ter prenašanja teh tradicij na mlade precej zanemarjeno in da je to povzročilo ve-liko škode. Vendar zadnji čas so se stvari obrnile na boljše. Vsaj takšen odnos do tradicij NOB pa bo treba

za vedno obdržati že zaradi vzgoje mlade generacije za obrambo domovine.

Pripravil S. Saje

Velika delovna zmaga v TE Šoštanj

V nedeljo, 25. septembra, je kolektiv termoelektrarne Šoštanj slavil enega svojih najpomembnejših delovnih uspehov, ki je hkrati tudi uspeh celotnega REK Velenje in slovenskega elektrogospodarstva. Malo pred dvanajsto uro je vodja investicijskega sektorja v TEŠ inženir

Inženir Franc POTOČNIK (v sredini) v trenutku prve poskusne priključitve TE Šoštanj IV na omrežje

Franc POTOČNIK s pritiskom na gumb prvič poskusno priključil novo fazo šoštanjske termoelektrarne na električno omrežje. To je bila prva sinhronizacija kompletnega 335-megavatnega turboagregata TE Šoštanj IV s 380-kilovoltnim in prek razdelilne postaje v Dogošah pri Mariboru s 110-kilovoltnim omrežjem.

S poskusnim vkapljanjem TE Šoštanj IV v omrežje bodo predvidoma nadaljevali do začetka novembra, potem pa bo nova faza začela že z enomesečnim poskusnim obratovanjem. (S. Saje)

Čestitka predsednika izvršnega sveta skupščine SR Slovenije

Rudarsko-elektroenergetski kombinat VELENJE

Ljubljana, 26. 9. 1977

Ob veliki delovni zmagi, ki jo pomeni včerajšnja uspešna poskusna vključitev termoelektrarne Šoštanj IV v omrežje, vam v imenu izvršnega sveta skupščine SR Slovenije iskreno čestitam. V rekordnem času ste z velikimi naporji vašega kolektiva in vseh drugih, ki so sodelovali v izgradnji tega energetskega velikana, izgradili objekt, ki je prepotreben slovenskemu gospodarstvu. Z začetkom njegovega normalnega obratovanja in z dograditvijo drugih objektov, ki so tačas v izgradnji, bomo dokončno premagali krizo v oskrbi Slovenije z električno energijo.

Skupaj z vami se veselimo nove velike pridobitve, ki jo pomeni TE Šoštanj IV.

Andrej Marinc

Podporje DOWTY v naši jami

Kdor hodi na Jašek Preloge, je na poti od glavne vrtarnice proti jašku opazil novo, belo pobarvano hidravlično odkopno podporje, ki ga do nedavnega v naši jami še niso poznali. To je podporje DOWTY, ki ga je naš rudnik dobil na poskušnjo iz Anglije, kjer ga tudi izdelujejo. Del dobljene količine tega podporja so te dni v naši jami že montirali. Ob tem pa je treba povedati, da je RLV zaenkrat odkupil samo desetino dobljene količine podporja, preostalo količino pa bo odkupil le v primeru, če se bo to podporje v naši jami obneslo, sicer pa jo bo dobavitelj vrnil.

Bilo je 12. septembra, v remontni delavnici RLV na Jašku Preloge, ko so imeli rudarji, ki bodo odkopavali s pomočjo podporja DOWTY, praktični pouk za ravnanje s tem podporjem. Pri urjenju je bil navzoč tudi vodja študijskega oddelka našega rudnika inženir Jože HRIBAR, ki je ob tej priložnosti povedal o lastnostih in uvajanju podporja DOWTY v našo jamo tole!

"Sekcija hidravličnega podporja DOWTY, ki ima štiri stojke, zdrži 325 ton pritiska. V tovarni dobavitelja so ga delno preuredili za razmere v velenjski jami. Podporje je močnejše konstrukcije kot druga podobna podporja, ki jih že imamo v naši jami. In tudi lažje se da zamikati, ker je njegova hidravlika vrhunske kvalitete in omogoča direktno ali daljinsko zamikanje.

Naš rudnik je dobil 53 sekcij podporja DOWTY. Z njim bomo opremili 80 metrov odkopne fronte v severnem krilu jame Preloge. Montaža se bo predvidoma začela konec septembra, obratovanje pa proti koncu oktobra. Podporje bo v naši jami na trimesečni preizkušnji. Z njim bomo delali v izredno težavnih montangeoloških razmerah. Če bomo v naši jami dosegli ugodne rezultate, smo prepričani, da se bo obneslo tudi v drugih jamah."

Srečno!